انسان په فاصله د انسان

Pukhto.Net

صابر [illegible]

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان

افسانې (چاپ ۲۰۰۸)

صابر شینواری

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان .صابر شینواری (افسانې)

فهرست

1. آرمان
2. ریالسټ
3. همدردي
4. مساوات
5. العیاذ بالله
6. زاویه دنظر
7. انسان په فاصله د انسان
8. مشیني دور انسان چرته بیایي
9. ذکر د ځمکې
10. حاجت
11. تعلیم ښه شی دی
12. تالاب
13. انسان نما
14. کاروبار

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرمان ——— لنډه کيسه

يوه ورځ داسې چل وشو چې په لاره مې يوه جينۍ خوښه شوه. د هغې لوړ قد او ښکلی رنګ ددې قابل وو چې سړی دې ورپسې شي. هغه مخکې وه او زه شاته. لږ چې وړاندې لاړو نو هغه پوه شوه چې دا ابن سبيل خو په ما پسې راروان دی.

"تاوه شه ګنې دکاندارانو ته وايم"...

ما چې دا ټپه واوريده نو پښو مې کار پرېښوده او سر راباندې تاو شو. زه دې ناڅاپي ګوذار ته هيڅ تيار نه وم او نه مې د دومره حسينې جينۍ نه ددې طمع لرله. لږه شيبه وروسته ما خپل خور شوی وجود راټول کړ او بيا ورپسې شوم.

"ډيره ښائسته يې ———— ټيليفون نمبر ————"

په دې وخت کې هغې ټيليفون راوويست او غوږ ته يې ونيو— ما سوچ وکړ چې اوس دې په چا دربوي --- تښته ګنې لاړې په ځان مرګي کې. ولاکه دې څوک پوښتنه هم وکړي چې څوک مړ دی او ولې مړ دی."

ما زر لاره بدله کړه او په بله کوڅه ننوتم. ما نه هغې ته په زړه کې کوم غلط خيال راوستی وو او الله شاهد دی چې زه په هغې باندې د زړه د تله مئين شوی وم. خو اوس دا هرڅه اوبو وړي وواو ما سره د خپل ځان د خلاصي غم وو.

څه وخت چې تير شو نو جينۍ ظالمه بيا راياده شوه. هغې په ما داسې جادو کړی وو چې زما په رګ رګ کې يې د مينې احساس راپارولی وو. داسې ښکاريده لکه په پردې جنګ کې چې د ماشوم د ګوتو نه د مور لاس خوشې شوي وي او کلونه پس يې د خپلې کوڅې نښې نښانې ذهن ته راغلې وي. ما چې هر څو ځان ټينګ کړ خو ونه شوه او ناڅاپه مې په خپل آرمان پسې منډه کړه او په لاره کې د هر قسم خطر نه بې پروا په هغې پسې لاړم.

زه دومره تيز روان وم چې د ښار په دې تنګه کوڅه کې به ډيرو ته اړم شوی يم او ډير به ماته لړم شوي وي. خو ما سره دومره موقع نه وه چې زه دې د هر لاروي عملنامه وګورم او پوه شم چې ولې لاره نه راکوي او جينۍ ته په رسيدو کې د دوی څه تاوان دی !!!

لږ مخکې چې لاړم نو ګورم چې جينۍ موټر ته وخته او کور ته يې د تلو اراده ده. ما چې دا منظره وليده نوخپل ټول کارونه مې يوې خواته کړل او منډه مې کړه ګاډي ته وختم. په ګاډي کې ځای نه وو او بواځې ددې د څنګ سيټ خالي وو. زه په يو دوه کې حيران شوم چې اوس څه وکړم. که ودريږم ستړی کيږم او که د جينۍ سره په خوا کې کښينم نو ټوله دنيا اوږ اخلي.

زما مجبوري داده چې له ډيره وخته په کور کې يوې حسينې نازنينې ميرمن ته ضرورت لرم چې زما کور ته خوشحالي راوړي او زما دا ستړی وجود لږ په دمه شي.

ډير وخت وشو چې زما د کور په شااوخوا کې حالات ښهٔ نه دي او خپلو پردو پکې غوبل جوړ کړی دی او اثر يې زما په کور کې محسوسيږي. خدای خبر ولې ماته داسې ښکاري چې همدغه يوه جينۍ زما د ټولو دردونو او ستونزو حل دی او د همدغې محترمې کمی دی چې زه داسې پريشانه يم او سرګردانه يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آخر د جینۍ کور راورسیده او ګاډی د هغې په غوښتنه ودریده. هغه چې کوزیده ، نو زه هم ورسره کوز شوم او روان شوم. زما سترګو چې کار شروع کړ نو ګورم چې د هغې کور د یو اوږد میدان په هغه بل سر کې دی او د لارې دواړو غاړو ته شنو وښو د هغې د ګاونډیانو له پاره د ماذیګرې د ناستې ښه دمه ځای جوړ کړی وو. زه حیران شوم چې دا ولس څه کارروزګار هم لري او که نه همدلته ناست دي او د جینۍ حفاظت کوي.

ما ډیرې منډې وکړې خو جینۍ مې په نصیب نه شوه . څه د خپل ښار خلکو زما کار خراب کړ او څه د هغې ګاونډیانو زه هغې ته پرېنښودم. الله دې دواړه تباه کړي. زه د دواړو نه خفه یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریالسټ

جنرل موریسن هم عجیبه سړی و. په یو وخت کې پکې ځو بې‌لابې‌ل صفتونه راټول شوي وو. هغه یو بردبار ، وچ‌ې‌ه او دلچسپ سړی و. د دومره دولت سره سره پکې د کبر او غرور څه نښه نه لی‌دل کې‌ده. سړی د هغه سره په صحبت کې نه تنګ‌ې‌دهٔ. د هغه د کار دفتر د سپر سټار واین کلب تر څنګه واقع و. زما او د هغه د پې‌ژندنې سبب د هغه یواځنۍ لور باربرا موریسن وه. د باربرا د پښتو ادب سره مینه وه او غوښتل یې چې د پښتو او پښتنو په باره کې معلومات لاسته راوړي. نن سبا د همدې مجبوریت له مخې دلته راغلې وه او ما سره یې ملاقات شوی و. هغه زما د معلوماتو نه متاثره شوه او د بې‌رته تګ په وخت یې ماته هم لندن ته د تلو بلنه راکړه. او دا دی صرف دوه میاشتې پس پسې زه هم لندن ته راغلم.

لندن زما د توقع نه زیات ښکلی ثابت شو. ټکسي زه د باربرا د کور مخ ته کوز کړم. کور څه و سم شاهي محل و او په وس‌ی‌عه احاطه خور و. هغه زما په ناڅاپي راتلو ډېره خوشحاله شوه او دا یې یو سرپرایز وګڼلهٔ. لږه ش‌ی‌به وروسته جنرل موریسن هم راغی. هغه ماته د هرکلي په وخت نوم واخیست او په ګرمجوشۍ سره یې زما هرکلی وکړ. څه ش‌ی‌به پس یې ما سره زما د شاعرۍ په هکله خبرې پې‌ل کړې. زه پوه شوم چې باربرا زما په هکله ډېر څه ورته ویلي دي. د خبرو په ترڅ کې زه په دې ورس‌ی‌دم چې موریسن یو زمانه ساز شاعر او صاحبِ طرز ادیب دی.

د چای څښلو نه وروسته موږ درېواړه راووتو او تر ماښامه آخوا دېخوا وګرځ‌ی‌دو. چې کور ته راغلو نو د موریسن د مازغو نه لا د شعروشاعرۍ خبره نه وتلې. هغه ما سره نژدې کښې‌ناست. زما لاس یې په خپل لاس کې ونیو او ویې ویل: "ته ریالیزم خوښوې او که روم‌ی‌نټك جذبات؟" ما جواب ورکړ: "زه مشرقي سړی یم خامخا به ریالسټ یم. رنګیني او نمایش د مغرب کار دی".

هغه په قهقهه وخندل او ویې ویل:"ګوره صاحبه! دا صحیح ده چې موږ د ریالیزم نه انکار نه شو کولی خو رومانیت هم د ژوند یو دروند اړخ دی چې په شاعرۍ کې باید ښه په شدومد څرګند شي".

"-هغه هسې خیالي خبرې دي او د ژوند په کومه لحظه کې په کار نه راځي. زه د ادب د پاره د ژوند د نظریې قایل یم. شعر د ټولنې عکاس پکار دی".

"-درسته ده خو زه وایم چې یو شاعر ادیب په خوله وایي یو څه ، او کوي بل څه نو دا هم ښه نه ده".

ما په پوره زعم وویل: "زه چې د ریالیزم نه ډکه شاعري کوم ګو شاعري به مې لږه شډله وي خو ما ټولې د کار خبرې کړې. په خپل ژوند کې تل د ښځو سره د مینې ، بې ځایه خوندونو او آواره ګرځ‌ی‌دو نه لیرې پاتې شوی یم".

"-سمه ده ماته خوب راغی. ته هم ویده شه سبا به خبرې کوو".

د جنرل د وتلو نه وروسته باربرا راغله. د سلام نه وروسته یې وویل: "زه همدې ته منتظره وم چې جنرل ووځي او زه راشم. څه چې بهر ځو".

دواړه راووتو. باربرا خپل موټر د یو نایټ کلب په احاطه کې ودرولو او کلب ته ننوتو. ژوند دلته بل ډول و. شباب شباب و او د هر شي نه دولت او مستي څڅ‌ی‌ده. مخامخ هال کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بی‌لاب‌ی‌لې جوړې په رقص بوختې وې. ما هم باربرا د لاس نه ونیوه او په رقص مو شروع وکړه. رقص دومره خوند راکړ چې باربرا مې په غېږه کې ټینګه کړه او تر خپله وسه مې وزب‌ی‌ښله. ما او هغې په یو بل د بوسو باران وکړ.

ما د باربرا په فرمایش مشروبات څکل او شا او خوا د ناستو منتخبو حسیناوو د لغړو پښو او نورو قابلِ دید حصو نه محظوظ ل‌ی‌دم. داسې ښکلې جینکۍ د سړکونو په سر ډېرې کمې لیدل ل‌ی‌ږي. بِل باربرا آداء کړ او د شپې دوه نیمې بجې د کلب نه راووتو. بهر چې راغلو نو سترګې مې ن‌ی‌غ په ن‌ی‌غه راتلونکو رڼاګانو وبرېښولې. د سړك په غاړه هم ښه ګڼه ګوڼه وه. دې ش‌ی‌به کې زما مزغو کار پرېښود. د سړك د بلې غاړې نه جنرل اوږده اوږده قدمونه اخیستل او زمونږ خوا ته راروان و. زما په بدن کې وینه وچه شوه. مونږ سترې مشې وکړه او د باربرا سره په موټرکار کې کور ته راغلو. په ټوله لار هغه هیڅ ونه ویل یواځې یې د ځان سره په سترګو کې اشارې کولې او په ل‌ی‌مو کې یې خندل.

هغه زه ډراینګ روم ته راوستم او تر څنګه یې کښ‌ی‌نولم. زما لاسونه یې په خپلو لاسونو کې ونیول او ویې ویل: "ګوره صاحبه! کلب هم د رومان او رنګینۍ یو نماینده ځای دی چې نن ته ورغلی وې".

زما په ستوني کې آواز ونښت او په ټیټ آواز مې وویل:

"دا نن زه هسې غلط شوی وم. زه خو د باربرا د شوق د تکمیل په خاطر تللی وم. زه اوس هم په خپله نظریه کلك ولاړ یم".

هغه خپل دروند سر وخوځولو ، فرش ته یې وکتل ، وروځې یې جیګې کړې او په سترګو کې یې وخندل. ویې ویل: "له تانه مخکې هم زه ستا په شان له دوه درې پهلوانانو سره مخ شوی یم. هغوی خو مې رام کړي دي اوس ستا وار دی. ته به هم معلوم شې. اوس د شپې درې نیمې بجې دي ته ویده شه سبا به خبرې کوو".

جنرل ووت او زما په ذهن د لندن رنګینۍ راووربدې. د چا پلار به دې ښکلاګانو ته ټینګ شي.خدای خبر څه وخت زما سترګې ورغلې وې.

سحر لس بجې راپاځ‌ی‌دم. باربرا زما د پاره ناشته راوړه. د ځان سره مې سوچ وکړ چې نن خو یواځې وس‌ی‌دل پکار دي. د باربرا نه پټ د کوره ووتم او د هاید پارك په لور روان شوم کله چې د لوی چوك نه ت‌ی‌ر شوم نو سترګې مې په یوه داسې جوړه ولګ‌ی‌دې چې سرتاسري حسن و. لوړه دنګه جینۍ او نیم عریان بدن ، د هر قدم سره به یې ټخ ټخ پڼاخې الوزولې.

ما چې هر څو کوشش وکړ خو سترګې مې ترې وانه وښتې او بې اختیاره په هغوی پسې روان شوم. یو دوه څلور لارې وروسته په یوه داسې کوڅه ننوتل چې ما یې تصور هم نه شو کولی. د یو بلډنګ د دویم چت نه چن چن د ګونګروګانو آواز او د طبلې دربهار راته. ما چې سر پورته کړ نو یوې نوخ‌ی‌زې حسینې راته لاسونه وخوځول. زه لکه د مشین په څ‌ی‌ر زر زر وروختم. دروازه مې چې برانسته نو ح‌ی‌ران پاتې شوم. داسې ښکلې کوټه ما په ټول عمر کې نه وه لیدلې. د دنیا هر څه دلته موجود وو. هغې په یوې خاص آدا ما ته هرکلی ووې او د ځان سره یې په صوفې کښ‌ی‌نولم. زما د پوښتنې په جواب کې هغې داسې څه وویل چې زړه دې غواړي. د هغې نوم روینا و او اصلاً ډمه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه یوه ښه مغنیه هم وه چې دلته یې د مشرقي موسیقی یو کلب جوړ کړی و. د هغې په وینا هغه د حسن بازار د سر په حسیناؤ کې یوه وه. هغې د رقص په دنیا کې ځان ته مقام جوړ کړی و. د هغې خبرې دومره دلنشینې وې چې زه بې اختیاره د هغې په لور مایل شوم. ما او هغې تقریباً نیم ساعت صحبت وکړ. هغې د ما نه سبا ماښام د بیا راتلو او د هغې د رقص په محفل کې د شاملیدو وعده واخیسته. ما د هغې د صحبت قیمت آدا کړ او د هغې ځای نه ن‌ی‌غ د جنرل کور ته راغلم. جنرل دومره ښه سړی و چې د هغه کور ما خپل کور ګاڼه. ما د باربرا سره تر ډېره د روینا په هکله خبرې وکړې او ومو پتیله چې سبا ماښام به دواړه ورځو.

سبا ماښام په ټاکل شوي وخت زه او باربرا د روینا بالاخانې ته ورغلو. د یو نوکر په رهنمایي موږ د رقص هال ته ننوتو. هال سم د یوې نګارخانې په څ‌ی‌ر و او په کې د شیشې هنري کار شوی و او په دې تیاره ماښام کې د یو شیش محل په څیر ښکارېده. فانوس ، بلبونه ، روښانه شمعې ، د ګونګروګانو شرنګار ، د رباب سوزوساز ، په یوه زمانه کې ما هم په خپل ښار کې داسې محفلونه لیدلي وو. په دروازه چې داخل شو نو د پوخ عمر یوې ښکلې ښځې موږ ته ښه راغلاست وویل. لږه ش‌ی‌به هم نه وه ت‌ی‌ره شوې چې د هال ټولې کرسۍ ډکې شوې. مخامخ یوې ښکلې نازك اندامې غوټۍ رقص کولو او یو پُرسوز غزل یې زمزمه کولو. د څه وخت د پاره دې هم محفل ته روښنایي وبخښله او د خپل حسن داد یې وصول کړ. د پوخ عمرې ښځې په اشاره هغې محفل برخاست کړ او د روینا د راتګ اعلان یې وکړ. په ټول هال کې ګونګوسې پ‌ی‌ل شو. روینا څه راغله چې محفل یې جاوداني کړ. د رقص په وخت د هغې ټولې پلې خوزېدې. اُف د هغې آداګانې ، سوزنده آواز ، د هغې د پښو ټپار. کله چې غزل خپل شباب ته ورس‌ی‌ده نو یو صاحب پاځ‌ی‌ده او په روینا یې د روپیو باران جوړ کړ. کله چې د هغه ج‌ی‌بونه سپك شول نو زه ورپاځ‌ی‌دم. ما د مخې د غټو نوټونو نه شروع وکړه. د روینا خولې هم اوبه راپرېښودې. ما یو لاس د هغې د نرۍ ملا نه تاو کړ او په بل لاس مې د هغې د حسن اسناد وپشل. کله مې چې یو لوی بنډل راووېست نو هغې له ډېرې خوښۍ زه ښکل کړم. ما هم دوه درې ځله هغه ښکل کړه. دا حالت تر هغې جاري و تر څو چې ما سره پیسې وې. نن د روینا د رقص ټول وخت ما نیولی و. ځکه خو زما د بیرته کښ‌ی‌ناستو سره سم محفل برخاست شو.

د نورو خلکو سره یوځای موږ دواړه هم راووتو. ما به لا دوه درې قدمه هم نه وو اخیستي چې د خلکو د منځ نه یو غوښن لاس راووت او زه یې د لاس نه ونیولم. ما چې وروکتل نو زړه مې ډوب شو. په تندي مې یخه خوله راغله.

-"آفرین صاحبه! زه نه پوه‌ی‌دم چې ته دومره حسن شناس هم یې. نن خو دې د روینا پوره پوره حق آدا کړ ". موریسن په لوړ آواز وویل.

ما هغه ته هیڅ جواب ورنه کړ خو په زړه کې مې ت‌ی‌ره شوه چې نور نو د موریسن سره ګوذاره ګرانه ده. په لومړي فرصت کې به ترې یو خواته ك‌ی‌ږم.

موریسن یوه ټکسي ونیوله. زه د شرمه په وروستي سیټ کې غونج کښ‌ی‌ناستم. زه د خپلې دعوې ضد ثابت شوی وم. ما احساس کړه چې زما ت‌ی‌رې خبرې هسې د خولې بړبوکۍ وې. ټکسي موږ د موریسن د محل مخې ته کښته کړو. موریسن زه د لاس نه ونیولم او ن‌ی‌غ یې خپلې کوټې ته بوتلم. هغلته یې تر څنګه کښ‌ی‌نولم او زما لاسونه یې په خپلو لاسونو کې ونیول. د هغه دا عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر عجيب و. هغه به په خبرو کې د تاکيد په وخت زما لاسونو ته زور ورکاوه. د لږ ځنډ نه وروسته يې په خوږه لهجه وويل:

"فکر کوم حسن بازار هم د ژوند رومانوي اړخ دی. يواځې دده په هکله فکر کول هم څومره خوندور دي ، څه دې خيال دی ؟".

زه نو د خجالته نه مړ وم نه ژوندی. د جنرل دې خبرې چې درسته ده! خو زه وايم چې يو شاعر اديب په خوله وايي يو څه ، او کوي بل څه نو دا هم ښه نه ده. زما په ذهن کې د تندر په څېر څريکې وکړې. په ډېره نا آرامۍ مې وويل: "بخښنه غواړم! زه هم حيران يم چې هلته تللی څنګه وم. زه بېخي نه تلم خو زه خو باربرا د ځان سره بېولی وم".

ــ "هلته هسې هم څوک يواځې نه ځي. يو څوك خامخا بيايي. هسې هغه ښکلې غوټۍ ، هغه روڼ ماښام او پُرخياله غږ څومره خوند کوي. سړی د هغې په هکله صرف فکر کولی شي. زه خو وايم رياليسټ هم اوسه خو بې د رومان نه هم ژوند نيمګړی دی". ما دده په رويه تعجب وکړ. د وروستۍ خبرې په ترځ کې يې يو ځل بيا زما لاس ته زور ورکړ.

ما په شکست خوړلي لهجه وويل: "خو کار هم ښه شی دی. بې د کار کولو نه ژوند ممکن نه دی. د خلکو د حق غم هم بايد وخوړل شي. د رومان نه هېڅ هم نه جوړېږي. کار خو يې کار او حقيقت پسندي خو يې حقيقت پسندۍ ته ويلې ده".

هغه زما لاسونه بيا زور کړل او ويې ويل: "عشق دې کړی".

ــ "نه ...نه دا څه وايې!!! ما په خپل ټول ژوند کې کومې ښځې ته کتلي هم نه دي".

ــ "په غره کې به لوی شوی يې ..... چې هلته ښځې بېخي نه وي".

ــ "نه نه دا څه وايې!!! په کور کې راسره دوه د تره لورګانې او يوه د ترور لور هم وسېدې او زمونږ دوه ګاونډۍ ماريه او شازيه به هم مونږ کره تلې راتلې چې د سپوږمۍ په څېر ښايسته وې. د ماريې سره خو مې داسې زړه لګېدلی و چې يو ساعت به مې ونه ليده ، زړه به مې پړق چاودېده. هغه په ما دومره ګرانه وه چې ما نه به يې څه غوښتل ما به ورته راوړل. ټوله ورځ به د باغ په يو کونج کې ناست وو او د دنيا جهان کيسې به مو کولې. ما هغه ډېر ځله غاړه ايستلې هم ده. ددې نه علاوه مې داسې کارونه کړي دي چې توبه ترې هم شرمېږي".

-"د افسوس خبره ده ... نو دا د رومانيت کرونده نه ده نو نور څه شی دی. ګوره صاحبه! ښه به دا وي چې زما خبره ومنې او د رومانيت په هکله درست معلومات لاس ته راوړې. ته رومانيت ډېر په غلط مفهوم کې اخلې ". هغه په يو آدا سره وويل.

ــ "دا هسې پخوانۍ قصې دي. دا کارونه ما هغه وخت کول چې زه شاعر نه وم. زه اوس د يو رياليسټ انسان په حېث ددې خرافاتو کلك مخالف يم".

ــ "يعني ستا مطلب دادی چې ته د عشق او مينې په نوم کوم لفظ نه پېژنې او نه به په راروان وخت کې عاشق شې".

ــ "او باالکل! زه به کومې پېغلې ته وهم نه ګورم او نه به يې څه دعوت قبول کړم". ما په پوره زعم وويل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــ "درسته ده ته اوس آرام وکړه بیا به خبرې کوو". دې سره هغه ن‌ی غ ودرېد خو ماته هغه د رخصت خبره رایاده شوه. ماته نور ددې ځای نه په تګ کې عافیت ښکارېده. اګر چې جنرل ماته د پاتې ک‌ی‌دو ډېر وویل خو کله چې یوه شو چې زه نور دلته د پاتې ک‌ی‌دو والا نه یم نو ویې ویل: "ښه ده ... سبا به لاړ شې". هغه لاړ او زه د خوب په تکل وغزېدم.

سحر د ناشتې نه وروسته مې د جنرل نه رخصت واخیست. هغه باربرا ته وویل چې تر یو ځایه زما ملګرې وکړې او زما د ټکټ وغ‌ی‌ره غم وخورې.

زه د باربرا سره په موټر کې کښ‌ی‌ناستم. باربرا د موټر د روان‌ی‌دو وروسته وویل: "تر سټ‌ی‌شن پورې به دې زه ورسوم ځکه چې لاره ډېره اوږده ده". ما د هغې شکریه آدا کړه. کله چې د فایو سټار هوټل مخ ته ت‌ی‌رېدو نو باربرا په غمګینه لهجه وویل:

-"که خفه ک‌ی‌ږې نه یوه خبره وکړم؟". ما وویل: "آو ... ولې نه".

ـــ" د کله راهیسې مې چې ته لیدلې یې د زړه آرامه دنیا مې بې آرامه شوې ده. زما ستا قدوقامت ، تورې سترګې او مشرقي انداز ډېر خوښ‌ی‌ږې. مهمه دا چې زه په تا مینه یم".

زما په دماغو کې چراغونه بل شو ، سترګو ته مې ستورې وځل‌ی‌دل او په زړه کې مې یخه هوا وچل‌ی‌ده. صرف دومره مې وویل: زه هم ستا وصال بیخي بدل کړی یم. د کله راهیسې مې چې ته لیدلې یې د زړه ورانه دنیا مې آباده شوې ده. زما په زړه کې هم ستا د پاره چپې په موجونو وې خو ما دې چپو ته نوم نه شو ورکولی.

ـــ "سمه ده. ډېره ښه شوه چې زمونږ مینه یو طرفه نه ده. ته اوس زما د پاره دومره نه شې کولی چې یوه شپه پاتې شې تر څو یو بل ته خپل زړونه ښه تش کړو؟".

ما په پوره ت‌ی‌زی‌ه سره وویل: "ولې نه! خو اوس خو دا ب‌ی‌خي امکان نه لري ځکه چې ما اوس د جنرل نه رخصت اخیستی دی. هغه به څه وایي".

ـــ" دا هیڅ خبره نه ده. ته داسې چل وکړه چې ورځ په کوم بل ځای کې ت‌ی‌ره کړه. کله چې شپه شوه نو د هغې بلې لارې به زما خوابګاه ته راشې. خیال کوه چې د نوکرانو نه دې څوک ونه ګوري. زه به منتظره ناسته یم".

ـــ "سمه ده. زه به همداسې وکړم". هغې زه د موټر نه کوز کړم او بیرته د کور په لور رهي شوه. زه د ورځ ت‌ی‌رولو په خاطر نزدې پارک ته ورغلم. زما دا حال و چې یوه یوه لمحه به راباندې کال تمام‌ی‌ده. په پارک کې مې هم زړه ونه لګ‌ی‌ده او په سړکونو مې آواره ګردي پ‌ی‌ل کړه. تر څو چې شپه راتله نو ما دوه کِلو وازده ویلي کړې وه. آخر څه په اکو بکو ماښام راغی. تر څو چې د جنرل کور ته رس‌ی‌دم ،شپه پخه شوې وه. زه د باربرا د هدایت مطابق د هغه بلې لارې خوابګاه ته ورغلم. د باربرا خوابګاه هم دیوې لویې بنګلې نه کمه نه وه. لږه ش‌ی‌به پس د باربرا مترنم غږ زما غوږونه ځان ته راښکل.

ـــ "باربرا! دروازه زر خلاصه کړه زه یم". د بلې خوا د باربرا آواز راغی چې: "مائي ډارلنګ! دروازه خو په دې نه شم خلاصولی چې آواز یې پورته نه شي. نزدې د نوکرانو کوټه ده. ته داسې چل وکړه چې په دېوال راواوړه. اول لاسونه راواړوه زه به دې د لاسونو نه رازور کړم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم په يو پړق کې لاسونه په دېوال ورواړول. د هغې خوا باربرا ونيول. زه حیران شوم چې د باربرا په لاسونو کې دومره زور د کومه ځایه راغی. خو کله مې چې په دېوال سر ورنی غ کړ نو سترګې مې ټ ی غې پاتې شوې. ها خوا جنرل د غره په څیر دنګ ولاړ و .... زما لاسونه يو ځل بيا د هغه په لاسونو کې وو.

Pukhto.Net پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

دهر انسان د تخليق شاته د دوه كسو لاس دى يوه ښځه او يو نر. سړى چې په څه شي سړى دى ګويا هغه برخه ورته د نارينه رسېدلې ده. اوهره ښځه چې په څه شي ښځه ده نو د وجود هغه برخه ورته د ښځې په نصيب رسېدلې ده ، باقي سړى دى.

دخبرې مطلب دادى چې هر سړى نيم نر دى او نيمه ښځه او دغه شان هره ښځه نيمه ښځه ده او نيم نر. بلكه هر سړي او هرې ښځې د جوړېدو په وخت كې زيات وخت له ښځې سره تېركړى دى.

په ما چې دا نادر راز افشا شو نو سمدستي مې ورته د يوې مقالې شكل وركړ او مقامي اخبار ته مې ولېږه چې په هغې كې مې د نورودلايلو سره دا علمي دليل هم ليكلى و چې: "د هر انسان د تخليق شاته د دوه كسو لاس ...."

زما يقين و چې د مقالې چاپ كېدل به دنارينه ۆ غرور ته ماتې وركړي او د ښځينه ۆ د كمزورۍ احساس به راكم كړي. خو داسې ونه شو.

اخبار په نارينه طبقه كې مقبوليت پيداكړ او له هره طرفه راته تعريفي ليكونه راغله. خو بل طرف ښځو دا د ځان بې عزتي وګڼله او په ما يې د يو كم عقل ، بې موضوع او كچه سړي تورونه پورې كړل. او اخبار ته يې وارننګ وركړ چې بيا داسې بې سروپا ليكنې چاپ نه كړي.

زه چې دلته مايوسه شوم نو بل ښار ته مې د تلو اراده وكړه په دې خيال چې :

ندارد‌چون اين شهر ګوهر شناسى

دلِ خود به ملكِ دِګر مفروشم

زه چې بل ښار ته راغلم نو په بې غمۍ سره مې په دې هكله څېړنې پيل كړې چې په دې كې د ښځو عالمي ورځ راورسېده. ما رنګ په رنګه پوسټرې بېرغونه تيار كړل او مختلفې نعرې ، شعرونه مې پرې وليكل او په هغې كې مې په دې خبره زور راوړو چې له دې وروسته هر سړي ته په بل سړي كې له سړي سره سره خامخا ښځه هم په نظر راشي او لكه د طاؤس خپلو پښو ته په ليدو شرمنده شي. او هرې ښځې ته بله ښځه پوره ښځه نه بلكه نيمه ښځه نيم سړى ښكاره شي او له نتايجو نه يې بهرور شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار تر لسو بجو پورې ما خپل اشتهاراتي مهم ښه په تُندۍ سره جاري وساته. هر خاص و عام، اخباري نمایندګانو او د کلیو باندوڅخه راغلو مریضانو سیلانیانو ته مې تشریحي خطبې بیان کړې، پوسټرې تقسیم شوې او دهر قسمه سوالونو ځوابونه مې وویل. تقریباً ډېرو خلکو زما د راوړي پیغام مرسته ملګرتیا وکړه او داد یې راکړ.

په دې کې ناڅاپه د یوې خوا نه د ښځو یو مضبوط ټولی راښکاره شو چې مخه یې همدې چوك ته وه. د راتلو سره یې فلك شګافه نعرې پورته کړې چې په کې د سړو نه د بغاوت، په خپلو پښو د ودرېدو او د ظلم او زیاتي خلاف آوازونه پورته شو. زه چې پوه شوم چې دوی یوځل بیا خطا شوې او د افراط لاره یې ونیوه نو زر زر مې خپله میانه روي رامخې ته کړه او په ډېر هنر مې د سړیو د سرېټوب ګراف ففتی ففتی ته راکوز کړ او چې په دې لړ کې مې څه زده وو ټول مې د دوی مخ ته ډېری کړل او بیا مې یې خپلو ب‌ی‌نرونو ته پام راوګرځولو.

ښځو چې دا هر څه ولیدل نو یوه پکې راوړاندې شوه او ویې ویل: "دا څه بې هودګي ده!!! ________ له دې ځایه ځې او که پولیس راوغواړم ".

په ما ورځ توره شپه شوه چې تر اوسه دوی څه ویل او اوس د یو نارینه د شړلو د پاره نارینه راغواړي. ګویا خپله ګټه په نارینه ؤ کوي او سړي خپلو کې په جنګ اچوي. دې ش‌ی‌به کې ما نه هم رګِ نبض خطا شو او سړي راته مکمل سړي ښکاره شو. ما سره غم شو چې دا هر څه خو زه د یو علمي تحقیق د رامخې ته ل‌ک‌ی‌دو نه زیات د ښځو سره د همدردۍ د اظهار د پاره کوم. نو بیا دوی زما مخالفت ولې کوي. ددې نظریې خو د سړو نه زیات ښځو ته د خپلولو ضرورت دی. دې کې نورو زما کاغذونه پوسټرې راجمع کړې او ما ته یې په دا مخ راوویشتې.

ماته ځان ګل‌ی‌لیو ښکاره شو چې په ښار کې روان دی او د روم خلك یې په کاڼو ولي. بیا سقراط رامخې ته شو چې د حق و صداقت د پاره یې زهر وڅکل خو یو قدم هم شاته نه شو. ددې خیالاتو راتلل وو چې زه په نوې جذبه خپل فل‌ی‌ټ ته راغلم او ټوله شپه مې په دې غم کې ت‌ی‌ره کړه چې غلطي په کوم ځای کې ده. آخرد دنیا خلك زما په خبره ولې نه پوه‌ی‌ږي. ما لا دا سوچونه کول چې دې وخت کې راته دتبلیغیانو هغه خبره رایاده شوه چې د هر عمل شروع اول د خپل ځان نه پکار ده.

سهار ما پوره تیاري وکړه او په ډېر فخرد ښار په کوڅو کې راروان شوم چې دې کې یوې ښځې بلې ته ووې: " دا لا څه شی دی ______ دا خو لکه چې هجړا دی خانه خراب. "

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما مخ ورواړولو او ومې ویل: " بالکل صحیح تعبیر دې وکړو______ د بادشاه مازغه لړې خو افسوس چې ښځه ذات یې. "

خو چې لږ وړاندې لاړم نو سوچ راغی چې هجړا خو څه بل څه شی وي. هغه عیب خو په ما کې نشته نو بیا ولې غلط طرف ته منسوب کړل شوم.

ما داسې کار کړی و چې قمیص مې د ښځې اغوستی و او پرتوګ د نر. چې د وجود پورته حصه د ښځې نمایندګي وکړي او لاندې د نر.

زه چې بوه شوم چې نور نو بیخي په شرمونوشرمې‌ږم او دې خلکو هسې هم ټول عمر د علم او ترقۍ مخالفت کړی دی او خدای خبر څومره د ملك و قوم خېرخواهان به شاته دیکه شوي وي نو څه فایده چې ځان کړوم. همغلته د خپل مشن نه مستعفي شوم او کور ته روان شوم.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مساوات

مونږ دواړو په ریستوران کې چای وڅکلې او راووتو. ښکاره ده چې څوك دوه درې پیالې شنې چای وڅکي نو بیا ټوله ورځ متیازې ورځي.

ما هغې ته ډیر وویل چې هغه دې هم زما غوندې لاړه شي او مخامخ دې د ریل دمتروکه پټړۍ په خوا کې خپل ضرورت پوره کړي ، خو هغې بیخي دا منله نه. حال داچې مونږدواړه د تحریك مساوات سرګرم غړي یو او په دې مو اتفاق دی چې دا دنیا د ښځې او نردپاره یو ډول پیدا شوې ده او دواړه ترې باید په یو ډول ګټه پورته کړي.

ما بیا هغې ته وویل چې ګوره ټوله دنیا راروانه ده او هلته د ځمکې په خدمت بوخته ده نو ته ولې نه ورځې.

په دې وخت کې دا خجالته شوه خو څه جواب یې رانه کړ. ما ته پته وه چې ددې جواب دا دی چې "شرم دی زه څنګه په داسې ځای کې متیازې وکړم چې نارینه دې په دوربین کې هم ښکاري".

د هغې خوله ځکه بنده وه چې شرم یې د جواب په توګه نه شو رامخې ته کولی ځکه چې زمونږ په مجلسونو کې دا خبره ډیره په تُندۍ سره غندل شوې وه چې پخپله ښځو هم ځانونه د شرم ، حیا او پښتو په نوم د خپلو ډیرو حقوقو نه محرومه کړي دي.

بله ورځ مونږ په یو دوه مرسډیز موټرو کې د یو کلي په دوره روان وو. چې په لاره کې دوه بسونه وجنګیدل. هر طرف چغې سورې او د وینو لښتي روان شو. مونږ ګاډی یوې خوا ته ودراوه او ورمنډې مو کړې. تقریباً دوه درې ساعته مونږ د مړو په جداکولو ، د هغوی د سامان آلاتو او پیسو په ساتنه ، د زخمیانو په راټولولو او هسپتال ته په رسولو تیر کړل. کله چې حالات سم شو او خلك په خوریدو شو نو مونږ هم ستړي ستومانه خپل ګاډي ته راغلو.

په ګاډي کې ناست زنانه سټاف چې مونږ په وینو رنګ ولیدو نو په ژړا شوې اوسرونه یې په لاسونو کې ونیول..... " الله د میندو به یې څه حال وي!". ماچې کله د دوی دا یو طرفه آه و بکا واوریده نو ما ته یې سپین ږیري او بې کسه پلاران سترګو ته ودریدل چې دوی یې تکیه او دلاس آمسا وه --
ددې پیښې په سبب زمونږ دوره منسوخه شوه.

سبا ته اته واړو ټیلیفون وکړ چې نن مونږ دفتر ته نه شو راتلی ځکه چې سرونه مو درد کوي او پرونی منظر مو سترګو سترګو ته کیږي. ما ورته وویل چې مونږ خو یو هم نه یو پاتې شوي حال دادی چې ستړي هم یو او منډه تړه هم مونږ ووهله نو تاسې ولې نه راځئ.

تقریباً ټولو دا خبره واړوله راواړوله چې زمونږ اوس هم سترګې سرې دي او اعصاب مو کار نه کوي. تاسې خو سړي یئ زړونه مو غټ دي.

خدای خبر ولې زما د دوی په عذر تشفي ونه شوه او زړه مې ګیله من شو چې داڅنګه مراعت خواهانه منطق دی چې د مساوات په دې دور کې پرون هم مونږ ستړي شو او نن هم - او اعصاب د دوی خراب دي.

دا خو لا څه کوې زمونږ په ستړیا کې خو هغه وخت نوره هم اضافه وشوه چې تقریباً په دوه درې هفتو کې درې څلورو زنانه ؤ دوه دوه میاشتې د ماشوم د زیږون رخصتې واخیسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه وخت پس زمونږ په اداره کې د مساوات په موضوع يو سيمينار جوړ شو چې پکې د ملك نوموړو شخصيتونو ګډون وکړ. ما خپله مقاله ډيره په زحمت ليکلې وه او تقريباًد پنځه ديرش کتابونو د مطالعې او اعداد و شمار نچوړ مې پکې راجمع کړی و. د مطالعې په دوران کې زما ذهن ته دا خبره هم راغله چې: "ښځې او نارينه بالکل مساوي دي او دواړه انسانان دي. خو دا مساوات داسې نه دی چې دواړه بالکل يو رنګ دي يا ظرفيت ، جوړښت او کرداريې يو شان دی. بلکې مثال يې داسې دی لکه هوا او اوبهٔ چې دواړه د ژوند دپاره په مساوي توګه ضرور دي. خو استعمال ، نوعيت او دريافت يې جدا دی". خوما دا خيال فوراً رد کړ.

زما مقاله ددې ادعا ښهٔ نمونه وه چې ښځې او نارينه ايکې يو شی دی. د دوی حقوق ، مقام او اهميت بالکل يو شان دی. دواړه يو رنګ دي او لکه د موټر د پايو په شان دواړه د کور په چلښت کې برخه لري. زما مقاله کاميابه وګرځول شوه او ورته د ښځود حقوقو د ښهٔ حمايت امتياز ورکول شو. ناستو کسانو هم مقاله وستايله. د سيمينار دتشهير دپاره د پرنټ او اليکټرانك ميډيا نمايندګان په لوی شمير کې موجود وو. زمامقالې دومره شهرت بياموند چې ما ته د درې څلورو ملکونو نه د دورې دعوت راکول شو.

ما د ځان سره فيصله وکړه چې خپل ټول عمر به د ښځو او نارينه ؤ د مساوات په خدمت کې تيروم او چرته چې د ښځو حقوق تر پښو لاندې کيږي نو هلته به انقلاب راولم.ما خپلې مقالې ته نوره هم فراختيا ورکړه او د يو کتاب په شکل مې چاپ کړه. په کتاب کې چون د مساوات د راوستو يوه واضح کړنلاره ورکول شوې وه او ډيره په سختۍ داغوښتنه شوې وه چې په کورونو کې نظربندې زنانه دې راوويستل شي او ورته دې د ژوند په هر ډګر کې د سړيو سره اوږه په اوږه برخه ورکول شي. نو ځکه خو کتاب په بعضې غيرحکومتي تنظيمونو کې ډير مقبول شو اوهر طرف ته ددې غوښتنې د پوره کولو يو طوفان راولاړ شو او زه د يو هيرو په شکل کې مخ ته راغلم. دا مطالبه دومره شديده شوه چې دې تنظيمونو او د ملك معززو ښځينه شخصيتونو په يو اعلٰى هوټل کې د غرمنۍ بندبست وکړ او وزيراعظم ته يې د خصوصي ميلمه په توګه د ګډون بلنه ورکړه.

زه چې کله غونډې ته ورسی‌دم نو تقريباً دوه درې زره خلکو چې ډير شمير يې زنانه وې ماته هرکلی ووې او د ګلونو هارونه يې را په غاړه کړل.

د ګډون کوونکو او خصوصي ميلمه د همدردانه تقريرونو او په دې هکله د مرستې د اعلانونو نه وروسته ما ته د صدارتي خطبې بلنه راکول شوه. زه چې کله مايك ته راغلم نو احتراماً ټول ودريدل او د لاسونو په مضبوطه پړقا يې زما بدرګه وکړه. ماپه زړه کې وويل چې همدا وخت دی چې دا مسئله په ښه شکل راياده شي او وزير اعظم ته هغه نکتې په ګوته شي چې د مساوات په لاره کې خنډ دي.

ما د تقرير په يوه حصه کې وويل: "مونږ ته پکار دي چې د مساوات قايل شو او ښځو ته هم په هر ميدان کې د خدمت کولو موقع ورکړو. ښځې او سړي بالکل يو برابر دي په دوی کې هيڅ فرق نشته. کوم کارونه چې سړي کوي بايد چې ښځو ته هم ورکول شي. په دې ملك نور د سړيو حاکميت نشي چل‌ی‌دی. سړيو په ټولنه قبضه کړې ده. د کور ، محلې او کلې نيولې تر ښاره او پوره ملکه بلکې تر پوره دنيا پورې نارينه د قابض کردار اداء کوي او په وسايلو يې خيټه اچولې ده ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هال کې دومره جوش او پرقا خوره شوه چې که مجسم شوی وی نو لکه د واورې او باران به راوربدلی وی.

ما خپل تقرير جاري وساته: " ولې تاسې نه ګورئ چې په دې ملك کې سړي د فوج په شكل راجمع شوي دي اوددې ملك په غرونو رغونو يې قبضه كړې ده. ولې ښځو ته په فوج كې د شاملې‌دو موقع نه ده وركول شوې. د فوج سمه نيمه حصه دې د ښځو نه واخيستل شي او ددې ملك هرې حصې ته دې وليږل شي".

دې وخت كې په هال خاموشي خوره شوه:

" تاسو نه ګورئ چې ددې ملك په ښارونو كې نايي نارينه دی- قصاب نارينه دی- دكاندار نارينه دی- مزدور نارينه دی- ټكسي ډرايور نارينه دی- ټول وطن نارينه نارينه دی. ولې داظلم روان دی. ولې په كاروبار نارينه قابض دی. ولې د هر نايي په څنګ كې يوه نايڼه نه كښې‌نوئ- ولې ركشه د ښځې په واك كې نه وركوئ او ولې د كلي او ښارونو د پرې او ملا مزدوري نارينه لوټي او د كليو او ښارونو زنانه ورسره نه حصه داره كې‌ږي. ښځې هم غواړي چې ددې ملك په سختيو كې د نارينه ؤ سره يو ځای برخه واخلي. حكومت دې په دې هكله اقدامات وكړي".

ما چې وليدل د حاضرينو رنګونه ټول تك سره شوي وو او پوزې شونډې يې د عادي حالت نه را اوړدې شوې او سترګې يې ټاغې راوتلې وې. ما سوچ وكړ چې دا په تقرير كې دډير محويت عالم دی.

" مساوات چې دی يواځې په دفتر كې د ميز تر شا نه دی بلكې په كليو باندو ، ښارونو ، لارو كوڅو ،پوله پټي ، جنګ او دفاع - هر څه كې مساوات دی. ښځې دا غواړي چې يو نارينه مري نو يوه زنانه به ورسره ضرور د جنګ په ميدان كې مري. دا نه شي كيدی چې سړي دې په سرحدونو جنګيږي او د لويو نړيوالو طاقتونو د ګولیو ښكار كيږي دې او ښځې دې په سرخي پاوډر د مساوات لفظ ته تجلا بخښي. لنډه داچې كه د يو نارينه ملا درد كوي نو د يوې زنانه ملا به ورسره ضرور درد كوي.........".

زه چې كله په خود كې راغلم نو ډير وروسته په دې پوه شوم چې نن زما په هسپتال كې دريمه ورځ ده او لس پنځلس ورځې مې نورې هم همدلته دي.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

العياذ بالله

مجنون څکه کامياب و چې ځان يې نه و تقسيم کړی او ټول عمر يې يواځې په يو عشق ګوذاره وکړه. او روايتونه وايي چې ليلٰی هم ډېره شايسته نه وه بلکي توره وه نو ځکه خو مجنون ته د ډېرې انرجۍ د مصرفولو ضرورت نه و او لکه د زيارت د ډيوې په لړو تی‌لو هم چل‌ی‌ده. خو ابن خلدون په خپل کتاب تاريخ المفسدين کې يوه عجيبه واقعه راوړې ده چې هغه ددې پورته بيان نفي کوي.
داسې ښکاري چې ابن خلدون دا روايت په غلطه طريقه حمل کړی دی خو چې سړی د ننۍ زمانې د مفسدينو اعمال ګوري چې د اسلام او مجاهد په جامه کې يې ځانونه د الله جل مجده په مخ کې ځومره ذليل کړل ، ځومره يې په خپلو غوړو ږيرو د قرآن پاڼې داغدارې کړې او ځومره يې خپلې پګړۍ ددې خاورې د صحرايي غريبو پ‌ی‌غلو په طهارت نجسې کړې... نو د سړي باور شي چې مجنون به هم سم سړی نه و.
ابن خلدون ليکي چې مجنون يوه ښځه هم اغوا کړې وه. هغه دا کار هغه وخت کړی و کله چې هغه د روزګار په تلاش کې بغداد ته تللی و. کله چې هغه د يوې بالاخانې په خوا کې ت‌ی‌رېده نو د ساز و آواز شيرينۍ هغه دې ته مايل کړ چې دننه ورشي. کله چې دننه ورغی نو په قلوپطرا نومې رقاصه يې زړه بايلود او د تورې په زور يې هغه وتښتوله. کله چې ليلٰی ددې خبرې نه خبره شوه نو مجنون ته يې يو خط وليکه چې دا غلط کار دې ولې کړی دی. مجنون په خپله صفايي کې وليکل چې د يو چمن د ګلونو خوشبو چې د چمن د ديوالونو نه هاخوا اوړي نو خامخا به د ګلونو کاروباريان ځان ته متوجه کوي او د خوشبو د تسخير په خاطر به په ګل او ګِل اجاره داري قايموي. خو زه بيا هم افسوس کوم او د خپل ندامت په خولو لوند يم. ته خفه کېږه مه ځکه چې زه اوس هم له تا سره مينه لرم. تاته خو پته ده چې عراقي بن مانس په يو وخت کې په درې څلورو ښاخونو زانګي او خوند اخلي.
ليلٰی چې د مجنون په لهجه کې د بغداد د متکلمينو او ادبي آواره ګردو عياشي محسوسه کړه نو پوه شوه چې مجنون اوس کوهي ته بوګه نه اچوي بلکې راساً کوهي ته کوز شوی دی.
ابن خلدون ليکي چې ليلٰی ددې نه وروسته د ځان نه ښاماره جوړه کړه او روزانه به يې د چندړو په مختلفو ښاخونو رازانګل او د صحت خيال يې ساته.
واسکو ډې ګاما چې د يورپ نه د قسطنطنيې په لاره هند ته راته نو مجنون يې په روم کې ليدلی و. هغه په خپله سفرنامه کې ليکي چې د روم په مضافات کې زما ملاقات د مجنون نومې يو سړي سره وشو چې تازه عيسايي شوی و او د ورځې به درې ځله چرچ ته تلو. ګاما ليکي چې ما د هغه نه پوښتنه وکړه چې ته د عيسايت نه څومره متاثره يې او د مطالعې محور دې څه شی دی؟
هغهٔ په جواب کې ووې چې زه د عيسايت نه ډېر زيات متاثر يم ځکه چې دلته يو پادري راته کار هم پيدا کړی دی او لور يې هم راکړې ده. اول عراق ته تللی وم هغلته رانه قتل وشو اوس دلته راغلم.
مودې ت‌ی‌رېږي او د مجنون د بد کردار وارثين اوس هم د ځمکې په مخ راټوک‌ی‌ږي. اوس هم خلک د پيسو دپاره عيسايان ک‌ی‌ږي ، کيمونستان ک‌ی‌ږي ، او شيعه ګان ک‌ی‌ږي او د پښتانه غوندې د مخلص مسلمان او بې ضرره انسان په سينه چاړه ورمنډي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاویه دنظر

د بادار پلار بوډا و او مور یې د زمرۍ غونډې په ټول عمر کې صرف دوه بچي راوړي وو ، بادار او سپد نظر .

د جمعې ورځ وه ، جومات ښه ډك و. ملا صاحب بیا بیا دا حدیث شریف لوسته چې اَلصّدقهُ ٌ ردُّ البلاء او ورسره ورسره یې د صدقې د اهمیت مختلف اړخونه رابرس‌ی‌ره کول. په بادار دومره اثر وشو چې سمدستي یې د کور د بکس نه پنځه سوه روپۍ وویستې او راووت. د هغه د ن‌ی‌کۍ کولو حس ښه په جوش کې و. مدرسې ته چې ورس‌ی‌ده نو د اطمینان دپاره یې د مدرسې بورډ ولوست:

مدرسة بحرالعلوم

مهتمم:امام العارفین علامه الحاج حسبن احمد صاحب مد ظله العالی

او بیا په مدرسه ورننوت. د کوټو او برنډو د یو اوږد قطار نه چې ت‌ی‌رشو نو مخامخ ورته یوه نوراني څهره ښکاره شوه چې اوږده سپینه ږیره یې لرله. د ململ پګړۍ یې په سر وه او په لاسو کې یې اوږدې تسپې لاندې ځنګ‌ی‌دې. بادار ن‌ی‌غ ورغی او د هرکلي په وخت ورته پښو ته ټیټ شو او بیا یې پنځه سوه روپۍ راوویستې او مولٰنا صاحب ته یې په لاس کې ك‌ی‌ښودې. نوراني څهرې چې پیسې ولیدې نو په نورانیت کې یې اضافه وشوه. بادار یې د لاسه ونیوه او د ځان سره یې یوې کوټې ته بوتلو. کله چې کښ‌ی‌ناستل ، نو د بادار په حق کې دعا وشوه:

ـــ"جَزَاكَ اللّهُ اَحسنُ الجزَاء فی الدُّنیاء والآخرة ، اللّه ربِّ کریم دې تا ن‌ی‌ك عمله او قرآن خوانه کړي. اللّه دې تاته ددې نیکۍ یو په سله بدلې درکړي چې تا د اللّه د دین خدمت وکه. خو تاته ښه پته ده حاجي ص‌ی‌ب چې زمونږ دا مدرسه خاص په چندو باندې چل‌ی‌ږي بله څه زرېعه نشته دی. نو که ستاسې غونډې اهلِ خ‌ی‌ر حضرات له مونږ سره څه لاس امداد وکړي نو اللّه جلَّ شانهٗ به یې اجرِ عظیم ورکړي. "

د بادار سترګې وځل‌ی‌دې. هغه ته د ن‌ی‌کۍ کولو بله موقع په لاس ورغله.سمدستي یې ج‌ی‌ب ته لاس کړ ، قلم کاغذ یې راوویستل او یو لسټ یې تیار کړ.

سبا ته بادار لس زره روپۍ په ج‌ی‌ب کې ایښې وې او د مدرسې په لور غشی شوی و. په لاره کې دوه درې ځایه پوښتنه وشوه: ---- باداره چرته ؟

بادار هر ځای د ت‌ی‌رې او دې صدقې ذکر ښه په شدومد وکړ او ترغیبي کلمات یې اداء کړل. بادار به لا مدرسې ته نه و رس‌ی‌دلی چې یو شم‌ی‌ر خدایي رضاکار یې د پلار په حضور کې حاضر شول او د بادار د کارخ‌ی‌ر نه یې خبر کړ.

بادار چې کور ته راغی نو ګوري چې پلار یې بې هوشه دی او خلك پرې راجمع دي.

ـــ " ما خو څه خوړلي نه دي او نه مې پرې جواري کړې ده ـــ په تاسو خو حرام شه که په خپل عمر کې یوه انه هم خیرات کړئ. "

د بادارخیال و چې خلکو ته یې صحیح جواب ورکړی دی. په دې وخت کې د کلي ملك ، د جومات ملاصاحب او یو دوه درې کسه نور هم راغلل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"راغلي دي د وخت حاتم طايي .... خيرات خو په ما کېږي نو بل ځای ته يې د وړو څه حاجت دی ، الحقُّ لِلقريب ".

د ملك صېب ددې خبرې نه وروسته د بادار ماما وويل:"د سړي چې د کمې کور راشي نوچرگان يې هم بې لارې شي پاتې خو لا انسانان. "

ملا صاحب چې د تقوئ او علميت شهرت يې تر ليرې خور و په وړومبي ځل خوله پرانسته:"بادار جانه! پيسې دې څه کړې ـــــ چرته اخوا دېخوا خو به دې ضايع کړي نه وي ؟ "

د ملا صاحب ددې خبرې سره د بادار ډېران اور واخيست:"ملا صېب څه لېونی خو نه يم........ د خدای او رسول په لاره کې مې لگولي دي ، څه ډمانو ته خو مې نه دي ورکړي. "

ــ "ښه نو چاته دې ورکړي دي ؟ .... ځای يې معلوم دی ؟."

ملا صاحب بله پوښتنه وکړه.

ــ "هو ولې نه د مدرسه بحر العلوم مهتمم صاحب ته مې ورکړي دي. طالبان ټول نهر وو او نور کتابونه متابونه يې هم نه وو. زما په زړه الله رحم وکړ او زه ورته خدای وسيله کړم. "

په دې وخت کې د بادار د پلار سترگې وغړېدې خو چې د کور ټوله متاع (لس زره روپۍ) يې سترگو ته ودرېدې نو بيا بې هوشه شو.

ــ " که ملا حسېن احمد ته دې ورکړي وي نو هغه خو څه بل شان سړی دی. دمدرسې په نوم يې ځان ښه جوړ که. کله به نوی جومات شروع کړي ، د هغې د پاره به چنده غواړي او کله به ځان ته د مدرسې مهتممي پيدا کړي. بلا سړی دی د بهر ملکونو سره يې هم رابطه شته. په صورتِ قطعي سره به د مدرسې يو احتياج هم رفع نه کړي. الله جلَّ مجدهُ به د دغسې افرادو حشر له عُلماءِ سوء سره کوي. ـــــالله دې مونږ ته نجات راکړي." ملا صاحب د خپلې جهان بينۍ وضاحت وکړ.

ملك صېب چې د ملا صاحب وضاحت واورېده نو خبره يې لنډه ختمه کړه:"زه په ډېرو خبرو نه پوهېږم خو بس دومره درته وايم چې همدا اوس لاړ شه او هر رنگه چې وي پيسې حاضرې کړه."

د بادار سر په درد شو. که د ملك صېب ويره نه وی نو کله به هم بيرته په پيسو پسې نه وی تللی. خو اوس خو له داسې چا سره اوښتی و چې د ډېرو قبلې يې سمې کړې وې.

بادار څادر په اوږه کړ او راووت. په لاره به يې کله د سر درد زيات شو او کله کم. مدرسې ته چې ورسېده نو نېغ همغه دفتر نما کوټې ته لاړه. د علامه حسېن احمدسره يو بل کس هم ناست و چې ښه اعلٰی لباس يې اغوستی و او يو نومولود يې د غوږ دآذان د پاره راوړی و.

بادار ساه نيولی په کوټه ور ننوت او د سلام کلام نه وروسته د خړپړ توشك په هغه څنډه کښېناست چې مخې ته درې يې طالبانو په چايجوش سوزولې وه.

"حاجي صاحب څنگه داسې زر بيرته راغلې؟ .... الله جلَّ شانهُ دې خېر و عافيت وفرمايي .... څه حادثه خو نه ده واقع شوې ؟." ملا صاحب په داسې انداز وپوښتل چې د مخ نه يې غم او پرېشاني څڅېده.

"مولٰنا صېب! ماته خپلې پيسې بيرته راکړه ــــــ که ته داسې ونه کړې نوما به ټول کلی په دار کړي." بادار د خپل ځای نه رامخې ته شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــ "ولي الله ربُّ العزت دې ستا په حال رحم وکړي. ته خو ډېر نېک او متقي انسان یې. د خداوند جلَّ و علٰی شانهٗ نېک بندګان تل د امتحاناتو سره مخ کېږي."

ـــ"هر څه چې وي مولٰنا صیب خو زه ددې امتحان د ټینګې بېخي نه یم. ما دمور او پلار د مشورې نه بغېر دا کار کړی و او اوس خو راته ټول کلي بو شوی دی. ملك صیب هم خبر شوی هغه مې ولّاکه ژوندی پرېږدي. ګنې زما په وس چې وشي زه به دا خپل کور هم خلکو ته ورکړم. بس چې خلك رضا وي او زما ښه ووايي. "بادار په هیجان امېزه لهجه وویل:

ـــ" ګوره الحاج صاحب! یوه مقوله ده چې العوام کاالانعام ـــــ عوام د څاروو په شان دي. د دوی په خبرو پسې به نه ګرځې. ته خپل تعلق د خداوندِ کریم سره ټینګ ساته. باقي امتحانات به راځي خو ته خپله حوصله درسته ساته. څرنګه چې حضرتِ لقمان خپل زوی ته د صبر تلقین کوي همد غسې زه تاته هم د صبرِ جمیل توصیه کوم."

ـــ " زه خو به صبر وکړم خو هغوی کې چې د صبر ماده نشته نو څه وکړم؟ "

ـــ "هغوی ماته پرېږده. زه به ورته وعظ و نصیحت وفرمایم او د صدقې په اهمیت به یې خبر کړم. الله به ورته هدایت وفرمايي. ته صرف دومره وکړه چې تر دې ځایه یې راوله. که نه راتلل بیا به خېر دی زه ورپسې ورشم. "علامه صاحب زر زر د بادار تشفي وکړه.

بادار جیګ شو ، خپل سر یې په لاسونو کې ونیوه او روان شو.

ـــ "ډېر صالح انسان دی. الله ورته ډېر روغ صحت او عقلِ سلیم ورکړی دی." علامه صاحب ډاکټر صاحب ته مخ وراړولو او خپله رایه یې څرګنده کړه.

ډاکټر صاحب ماشوم یوې ډډې ته کړ او ویې ویل: "هر څه چې وي مولٰنا صیب! خو ماته دا سړی نفسیاتي مریض ښکاري."

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان

"صدر له ___ بورډ له ___ کابلی له ___ اشنغری له___!!!" او ددې آواز په اورېدو سره زه ګاډي ته وختم. د سلام اچولو نه وروسته په مخامخ سيټ کښېناستم. تقريباً د ټولو نزدې سيټونو نه زما د سلام جواب راغی.

"ټايم څه دی ؟." زما د څنګ کس خوله را اوږده کړه او پوښتنه يې وکړه.

ـــ" پاو باندې نهه"

ګاډي ډرايور د يو مولانا صيب کيسټ ښه په جهر لګولی و. هغه زما آواز وانهورېده او بيا يې وويل:"څه ؟ "

ما ګهړۍ د هغه مخ ته ونيوه او لږه شېبه وروسته هغه بله پوښتنه وکړه :

" ګهړۍ بهرنۍ ده ؟ "

زه پوه شوم چې د صاحبِ سيټ زما د ګهړۍ ډېزاين خوش شوی دی ____ ما وويل: "آو __ د پېرس نه راغلې ده. "

د هغه سترګې زما د ګهړۍ د ځلا نه هم زياتې وځلېدې او خپله خيرنه ګهړۍ يې په لستوڼي کې دننه کړه.

دې کې يو کس وويل: " ته راکه _____ دا کتاب! شاعري مايري ده که څه ؟." او دې سره هغه زما د غېږې نه کتاب کش کړ. د بل څنګ سيټ والا چې دا وليدل نو زما د غېږې نه يې دواړه رسالې راښکودې. په دې ټول عمل کې د هغوی نظرونه په ما نه ، بلکه په کتابونو رسالو متمرکز وو.

ما چې د التفات دا لاپروا انداز وليده نو ما هم هغوی ته ونه کتل او د خپلو شخېدونکو لاسونو په چاپې کولو سر شوم. زما په زړه کې يو خاص قسم خوږلني وټوکېده او دې شېبه کې ماته خپل ځان څه خاص څيز ښکاره شو.

ـــ " آ وروره! کرايه راوالئ ____ "

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره ماتې نه وې ــــــــ کلینر ته مې د سلو نوټ ورکړ. کلینر شاته کوږ شو او په بې ادبۍ سره یې وویل:"ښه ګوري چې داسې حالت دی او بیا هم نوټ راوباسې."

دې وخت کې شاته د دریم سیټ کرم فرما چې اوږدو شخو بریتونو کې یې د جوارو د وربې پوستکي نښتي وو او توکه یې تازه تازه لاندې غورزولې وه ، وویل: " راکه .... زه ماتې درکم."

کلینر د هغه سره معامله خلاصه کړه او ماته یې آدایګي وکړه.

ګاډی ښه تیز روان و. مختلف دکانونه ، مکانات ، د سړك نه ګرځیدلې لارې او مختلف شکلونه حلیې د شیشو نه وروسته پاتې کیدل. زه هم چې ډېر اوزګارشوم او غوږونه مې ساړه شو نو نظر به مې خامخا مخکې لګیده.

ما د سپینې برقع والا زړې ښځې چې د برقع نه یې مخ دباندې راویستلی و او په تیره پوزه یې د غټو شیشو چشمه رازوړنده کړې وه ، تر څنګ یوه جینۍ هم ولیده چې عمر به یې په مشکله شلو کالو ته رسیده. د هغې برقع نه وه نو مخ به یې د څه شي نه دباندې راویستلی وی نو ځکه خو مجبوراً بهر و.

د هغې غیږ کې دوه کتابونه وو. د یو نوم خو صفا ښکاریده (هیومن اناټومي) او د بل ما هغه وخت ولیده چې زما د نظر لاندې راغی (سوشیولوجي). ماته رایاد شو چې دې دواړو سیټونو تر اوسه زه نه مخاطب کړم او نه یې څه توجه وکړه. او رښتیا دوی ماته د سلام جواب هم نه و راکړی. خو سره له دې به هم زما نظر مسلسل زما د سیټ د افق نه طلوع کیده او د هغې د سیټ په کنارو به پرېوته. خبره تر دې نه وه محدوده ما له هغې سره خبرې کول غوښتل. د هغې د کتابونو موضوع او تنوع زما د پاره پرکشش وه. خو زما داسې حالت و چې تر اوسه زه د خبرو د کثرت نه تنګ وم او چې اوس زه خبرې کول غواړم نو نامعلوم وجوهات زما خوله ګنډي.

غالباً په دې ګاډي کې د څه اسپب وغیره اثر و ځکه هغې به هم ماته نه راکتل او نه یې تر اوسه زما څه نوره حوصله افزایي کړې وه.

دې وخت کې زما نظر په یو شعر ولګیده ، کوم چې د هغې سیټ ته مخامخ د شیشې دیو سر نه تر بل سره لیکل شوی و.

"که راته ګورې درته ګورم ــــــــکه راته نه ګورې پروا دې نه لرمه "

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د شعر په صحت شك شو ځكه چې تر اوسه داسې څه صورتحال نه و پیدا شوی. ما یو ځل بیا هغې ته وکتل خو هغلته څه کرښه پیدا نه شو.

زما زړه کې ټی‌ره شوه چې ددې ځای نه د پښتو دا شعر ورانول پکار دي. بیا مې ووې چې دې کې د شعر څه غلطي ده. غلطي څه بل چرته ده.

ما همدا سوچونه کول او ګاډی د ښار د هغې برخې نه ټی‌رېده چې د سنیماګانو د پاره مشهور و. په دېوالونو نن سبا د "انجام " پوستړې لګی‌دلې وې. ما چې سترګې پورته کړې نو ګاډی هم ددې اعلانِ خی‌ر نه خالي نه و. مخامخ پوستړ لګی‌دلی و چې پکې پلار د خپلې لور په سر کلاشنکوف ایښی و. او حیدري نعره یې وهلې وه.

د فلم ستوري ماته پته وه. هغه داسې وه چې یوه جینۍ د یو هلك سره مینه کوي او یو بل ته ن‌ی‌ك جذبات ساتي. آخر هغوی دواړه د کوره وتښتي. د هغې پلار چې یو کلك پښتون وي ، هلك مړ کړي او بیا خپله لور وولي.

ما چې د فلم د انجام په تناظر کې جینۍ ته وکتل نو د معاملې تل ته ورسېدم. بیا مې زړه ته راغله چې زه هغه تښتوم خو نه صرف یو څو بې ضرره غوندې خبرې کول غواړم. آخر هغه هم انسان دی او زه هم.

مصیبت دا و چې تر اوسه هغې زړې بوډۍ هم "که راته ګوري درته ګورم " قابلِ اعتناء نه و ګڼلی. ما چې دا ځل جینۍ ته وکتل نو خپل حجم راته په کم‌ی‌دو ښکاره شو. او د هغې خلاف زما د شکایاتو د بوجۍ نه هوا ووته. خو چې په بوډۍ مې نظر پرېوته نو په رګونو کې مې د وینې حرکت ت‌ی‌ز شو او د لاسونو ګوتې مې خپلو کې زور شوې. ګویا بوډۍ یې په ستوني کې نیولې ده او لکه د مرغۍ یې چغول غواړي.

دې وخت کې ډرایور ل‌ی‌ست بند کړ او زما شاته ناست سړي د خپلو ګناهونو بخښنه غوښتل شروع کړل. هغه په رقت آم‌ی‌زه لهجه د خپلې کورنۍ د ستر پردې د ساتلو خواست وکړو. او د توبې توفیق یې وغوښت.

ماته د ګاډي ماحول دقیانوسي ښکاره شو. زه د ګاډي نه کوز هم شوم خو ماته تر آخره په خپل مقصد کې کامیابي ون‌ه شوه. آخر هغه انسان نه و که څه چې زما ورسره خبرې ون‌ه شوې. ما خو په شعر هم عمل وکړ ، د ګناه کولو تجربه مې هم نشته او خدای ته پته ده چې زه د "انجام " کوم کرکټر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم نه یم او د هیومن اناټومي او سوشیولوجي طالبِ علم ته د جنس د تفریق څه اهمیت دی. نو بیا آخر ولې هغه زما د پاره شجرِ ممنوعه وه یا زه د هغې د پاره ناسور!!!.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشيني دور انسان چرته بيايي

د وليم د ډېوډ سره دومره مينه وه چې وليم به هروخت ويل: زه تا په هر قيمت خپلول غواړم. ډېوډ به هم په شروع کې د هغه په دې خبره لږ څه توجه کوله. خو کله چې د وليم اصرار د حد نه واوښت نو ډېوډ د هغه په نفسياتي اړخ شك وکړ. آخر يو نر هم د بل نر سره دومره مينه کولی شي ؟؟؟.

وليم هم څه کم ښائسته نه و. د پوهنتون په جينکو کې خو دومره مقبول و چې زياتره پرې ستي پټي وې. خو سره د دومره ښکلا هم هغه ډېوډ خپلې دوستی ته مائل نه کړی شو. او مائل شوی به نو څنګه وی چې کله به ډېوډ لږ هم ورسره نرمه رويه وکړه او ورسره به په يوې خواته کښ ی ناست نو بيا خو به لکه د ژورې ورپورې نښتی و. دوليم همدې عادت ډېوډ د هغه نه زړه توری کړی و.

وليم چې خپله بې چارګي وليدله نو د يو دوست په مشوره يې عبادت ته مخه کړه او هره يکشنبه به چرچ ته تلو. هغه په ژړا ژړا د خدای نه د ډېوډ التفات وغوښت. هغه صدقه خ ی رات ورکول هم شروع کړل. روزانه به د لس پنځلس خبرمارو جامونه دده په غوږ ځ ی دلې سِکه ټنګ ی دل. ډېوډ د وليم په زړه کې دومره ننوتی و چې وليم صرف دا نه غوښتل چې ډېوډ يې يو حقيقي دوست شي بلکه هغه د ډېوډ ملګرتيا ديوې ښځې خاوند په ځ ی ر غوښته چې د ژوند ټول رازونه يې شريك وي او په يو بل کې جذب شوي وي.

يوه ورځ وليم د جينټيکي بدلون په هکله ولوستل چې د جديدو سائنسي وسائلو په مرسته سړی کولی شي چې ځان په ښځه او ښځه کولی شي چې ځان په نارينه بدل کړي.

د شپې چې د خوب په نيت خپلې کوټې ته ننوت نو دډېوډ خيالونه پرې بيا راوورېدل. آخر هغه څنګه کولی شي چې ډېوډ د ځان کړي.

هغه په دې سوچونو کې و چې د نننې درس موضوع يې په ذهن کې راوګرځ ی ده. ددې خيال راتګ وليم ته يو څه نفسياتي خوشحالي وبخښله. اوټوله شپه يې ددې عمل په هکله په فکرونو ت ی ره کړه. وليم د خوشحالی نه په جامو کې نه ځائيده. د هغه پلان د هره پلوه کامياب و. هغه په ډېره آسانی کولی شو چې په نزدې جينټيکي مرکز کې ځان په ښځه بدل کړي او خپل ټول کره وړه داسې جوړ کړي چې بواځې يې د يوې حسينې جينی نه توقع ك ی دی شي. بيا به پوهنتون کې په نوي نوم داخله واخلي او دډېوډ د عاشقانه مزاج نه په ګټه اخيستو د هغه سره يو پائدار محبت وکړي او بيا محبت خپل انجام (واده) ته ورسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار ولیم د یونیورستۍ په ځای ډاکټر ته ورغی اوخپله اراده یې څرګنده کړه. ډاکټر چې دده خبره واورېده نو هغه یې د لاس نه ونیو اود ډاکټرانو یو بورډ ته یې وړاندې کړ. هلته ده ته ددې عمل د تیاره اړخونو په هکله معلومات ورکړل شو. هغه ته وویل شو چې دا کار ډېرې ستونزې لري او ډېر کم خلک بیا خپل لومړي حالت ته راوستل شوي دي.".

ولیم په پوره اشتیاق وویل: "ډاکټر صاحب! ما په خپل نارینه ژوند کې ډېرې تودې سړې لیدلې دي. زه نور بېخي د نارینتوب نه تنګ یم. که رښتیا ووایم نو همدا نارینتوب دی چې زما د یو لوی آرمان د پوره کېدو په لاره کې خنډ دی."

"ــ ښه نو چې داسې ده راځه". د ضروري کاغذاتو د ډکولو نه وروسته اپرېشن وشو او ولیم په ښځه بدل کړی شو. بیا ورته څو ورځې په هسپتال کې د پاتې کېدو وویل شو. هغه دومره خوشحاله و چې ټول وخت به یې په خپلو نرمو نرمو لېچو او ښکلو اننګیو لاسونه وهل. دهغې نوی نوم ...... الزبت جېن ...... څومره ښائسته و.

څلورمه ورځ چې مینه ناك ولیم په داسې حال کې چې د ډېوډ د وصال آرمان او د بې مثاله خوشحالیو احساس یې په زړه کې و د هسپتال نه راووت نو سترګې یې په مخامخ اخبار والا ولګېدې. ډېرې ورځې د دنیا د حالاتو نه بې خبره پاتې شوی و.

اخبار یې چې پرانیست نو یوه داسې زړه چاؤدونکې چغه یې د خولې نه ووته چې پورته شو او په ځمکه ولګېده .... ډېوډ پوهنتون ته په لاره په یوه ټرېفیکي پېښه کې مړ شوی و.!!!

د ډېوډ مړینه د مرګ په دې ګرم بازارۍ کې کومه لویه واقعه نه ده. بلکې د خفګان ځای دادی چې انسان چرته ددې خواهش ونکړي چې نیم دې انسان او نیم دې ځناور شي. یا دا چې په مکمله توګه دې خر او یا غوایي شي چې د انسانیت د اوسنې معیار نه فرار اختیار کړي او د خودکشۍ په ځای چرته د غره په لمن کې څرېدو ته ترجیح ورکړي.

Pukhto.Net پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر د ځمکې

22اپریل

نن د ځمکې نړیواله ورځ ده. په ټولو چینلونو د ځمکې د مشکلاتو ذکر دی اود هغې د حلولو فکر
ما سوچ وکړ چې ورځ د ځمکې لمانځل کیږي اونمایندګي یې انسانان کوي ، دا څنګه لمانځنه ده.
دوی ته پکار ده چې ځمکه یې د خپلې ورځ لمانځلو ته پرې ایښې وی یا یې د ځمکې خبرو ته غوږ
ایښی وی چې هغه په دې هکله څه وایي او د هغې څه جذبات دي.
ددې کار دپاره ما داسې چل وکړچې د ښار په مضافات کې واقع لویې هدیرې ته لاړم چې د زمانو زمانو
راهیسې په کې مړي دفن شوي او د ځمکې لویه حصه یې نیولې ده. هغلته ځمکې ته د قربت او د
هغې سره د مرکې په نیت یو سوري شوي قبر ته ننوتم او سترګې مې پټې کړې. د سلام کلام نه وروسته
مرکه شروع شوه:
سوال: "نن ستا نړیواله ورځ ده — ته څه محسوسوې؟"
جواب: "عجیبه خبره ده ولې دا نورې ورځې نړیوالې نه دي څه چې زه یې د خپل مشقت په نتیجه کې
راولم. دا تخصیص بې‌خي احمقانه دی. هره ورځ زما عالمي ورځ ده او د ټول عالم له پاره ده".
سوال: "خو دا ورځ ستا د مسائلو دپاره نومول شوې ده چې ستا مسائل څه دي. مثلاً د اوبو کمی ، د
هوا ککړتیا ، او د خلکودېرښت وغیره... "
جواب: "دا زما مسائل نه دي. زما په سر یې خلك ولې راټېي. که هوا او اوبه کم دي یا ګنده دي نو له
دې سره زما څه اړیکه ده. خلك ډېر دي او که کم ، په ما یې څه بوج نشته دی. زما اوس هم ډېره
حصه خالي ده".
سوال: "نو که د ځمکې د نړیوالې ورځ اصطلاح غلطه ده نو انسانان یې ولې ستا په نوم لمانځي؟"
جواب: "انسانان خو هغه مخلوق دی چې په کوم لوښي کې وخوري نو په همغه کې پښه ږدي. مسائل
یې خپل دي ، ژاړي یې زما په نوم. — زما ددې ورځې سره هیڅ تعلق نشته".
سوال: "ستا د خبرو خو دا مطلب نه دی چې ستا د انسانانو سره هیڅ رابطه نشته او ته د هغوی په
هکله بې حسه یې؟"
جواب: "د دوی په وجود کې زما ماده شامله ده نو ځکه د دوی خیرخواه یم".
سوال: "نو دوی چې دا ناکاره کارونه کوي او ستا په سینه یې فساد برپا کړی دی نو په دې کې خو
چرته ستا ددې مادې غلطي نه ده یا ستا لاس خو پکې نه دی شامل؟"
جواب: "که داسې وی نو زما په داخل کې به هم د بدۍ وجود وی او ما به بد شهرت لرلی. ما سره د
دوی نه مخکې پېریانو هم ژوندکړی دی چې یو جدا مخلوق دی. هغوی هم بد رواج کړل او د شر
ملګرتیا یې وکړه".
سوال: "ستا او د انسان ترمنځ څه رشته ده؟ ګاونډیتوب دی ، کوربه توب دی او که ته د هغوی
ملکیت یې؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

جواب: "ما ورته صرف د لنډې مودې دپاره خپل خدمت وړاندې کړی دی. دوی کردارونه دي او زه ستړی ج. د ډرامې د اختتام نه وروسته مونږ په یو بل پورې نه یو تړلي".

سوال: "د اشرف المخلوقات د رتبې په هکله دې څه خیال دی؟"

جواب: "دا زما مسئله نه ده. ځکه چې زما ترجیحات بدل دي. دا پوښتنه د خرو، غوایانو، پ ی شوګانو او داسې نورو په مخکې ایښودل لـ ی دی شي".

په دې وخت کې زما نظر په قبرکې په یو اشرف المخلوقات ولګ ی ده چې اوږد غزېدلی و او تش د هډوکو ډانچه پاتې وه ...ما پوښتنه وکړه:

- "دده په هکله دې څه خیال دی اوتا ورته پناه ولې ورکړې ده. آیا دا ستا په ذمه وارۍ کې شامل دي؟"

جواب: "دا خو چې کوم اشرف المخلوقات د شرافت د کثرت تاب را نه وړي نو د باعزته شاباسي دپاره یې زما غ ی ړي ته راوړي. ځکه چې دوی ته پته ده چې زمونږ اصل ځمکه ده او ځمکه ځان نه شرموي".

سوال: "وخت څه شی دی؟ آیا ته د وخت احساس کولی شې؟"

جواب: "وخت زه زیږوم. بلکې زما حرکت او وجود د وخت د پیدائش او پیمائش دپاره دي. خو زما ورته خپله څۀ ضرورت نشته ځکه چې وخت د ټوټ ی دونکو خواهشاتو د پوره لـ ی دو د انتظار نوم دی. او دا انتظار نور کوي زه نه".

په دې وخت کې ما سره سوالونه خلاص شو له منني کولو نه وروسته زه بهر ته راووتم او د ځمکې په سر راروان شوم. ماچې شا او خوا وکتل نو هر طرف انسانان د بیلابیلو کردارونو په شکل لګیا وو او ستړ ی ج ته یې د خپلې آداکارۍ جواهر ښکاره کول.

زه په سوچ کې شوم چې دا آداکاري د دوی جبلت دی، ضرورت دی او که ناداني.

Pukhto.Net پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجت

یو ځل د ځمکې د مخ په یوه حصه کې دوه کورونه آباد وو. یو کور ښه اعلٰی او په نوي طرز جوړ شوی و چې د بل کور قطب طرفته پروت و. د کور ضرورتونه لکه د خوراك څښاك لوښي ، رنګارنګه جدیده مشینري ، فریج ،فریزر ، ګاډي ، حفاظتي وسله او نور ډېر شیان پکې وو. او په بل کور د الله تعالٰی دا مهرباني وه چې ښې ښایسته ګرمې نرمې اوبه ورته نژدې به‌ی‌دې. ددې کور خلکو به چې دهغې بل کور حساب او کتاب ولیده نو ذهنونه به یې مرګي مرګي شو. او د هغې کور خلکوبه چې ددې کور په خوا کې ګرمې نرمې رارواني اوبه ول‌ی‌دې چې د دنیا ټول نعمتونه یې را په مخه کړي دي نو خولې به یې اوبه اوبه شوې.

آخر د هغې کور خلکو صلاح په دې وکړه چې ددې کور په منځ کې لاره ویستل پکار دي. او دې اوبو ته په څه چل ځان رسول پکار دي. خوستونزه دا وه چې د هغې کور د خلکو جامې تکې سرې وې او ددې بل کور تکې شنې. ږوند ته هم ښکارېده چې هغه دی سور په شنو کې راننوتی دی او د چادر او چاردیوارۍ حقوق یې مات کړي دي. ددې ستونزې د پاره سرو دا حل راووېسته چې د اوبو د غاړې د کور د خلکوجامې بدلول پکار دي. ددې غرض د پاره هغوی دې کور ته ډېرې جامې هم راول‌ی‌ږلې خو مشکل دا و چې کوم کس نیم به چې واغوستې نو هغه به پکې څه عجیبه شان ښکارېده.

د هغې کور خلکو چې په دې کور ل‌ځی دوه درې سره ولیدل نو راهئ یې کړل او هره خوا یې درز دروز شروع کړ. هغوی په لاسونوکې سره سره ټوپکونه هم راخیستي وو. ددې کور خلکو چې دا حالت ولیده نو د خدای کار ود کومې خوا نه یې څه سپین غوندې ټوپکونه راپیدا کړه او په مزاحمت یې شروع وکړه. په دې وخت کې په دې کور کې دوه درې م‌ی‌لمانه هم وو. هغوی هم په جنګ کې برخه واخیسته خود هغوی په ټوپکونو کې څه چل و چې ډز به یې وکړ نو کله به د سور د ښي غوږ سره ت‌ی‌رشو او کله به د چپ.

نتیجه دا شوه چې د کور ځمکې دډېرو لاشونو وازده ویلي کړه او فضا یې ډېرې جنډې ، ب‌ی‌رغونه ورپول.کورکنډر شو اووس‌ی‌دونکي یې یو خوا بل خوا تیت او پرك شول. سرو هم ماتې وخوړه او خپل دېوال یې څلور پنځه قدمه وروسته کړ.

بیا ډېره موده په کنډر کې دنادیده قوتونو زور آزمایي روانه وه. او رنګ رنګ نعرې آوازونه پکې واورېدل شو تر دې چې پردې خو لا پرېرده چې ددې کور خپلو سکه ګاونډیانو پکې هم د ګاونډیتوب جنازې وویستې او ددې په مړو یې د تجهیز او تکفین چندې راجمع کړې........ آخر آوازې خورې شوې ، ډمامې وغږېدې ، خبرې زور واخیسته چې دا کنډر به بیا آبادېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټولو تر مخه يو پخواني وس‌ی‌دونکي د کوټ ، پتلون ، ټايي او بريف کـ‌ی‌س سره کنډر ته داخل شو. هلته منظر څهٔ بل شاني و. د کنډرې په نيم پرېوتو دېوالونو لاوډسپ‌ی‌کرونه راځړوند وو. او په زور و شور سره يې د کنډرې د آبادۍ چغې وهلې. د کور ټول چتونه غورزېدلي او بلې يې نړېدلې وې. د ټټۍ چت څه نه څه روغ وو او د انساني حاجت د پوره کولو جوګه وه.

په کنډر کې قطب طرف ته يوه توره کړښه راښکل شوې وه چې هماغه درې م‌ی‌لمانه ترې راواوښتل ، راتلونکي کس ته يې هرکلی ووې او ب‌ی‌رته له کرښې واوښتل او يو بل ته مخامخ کښ‌ی‌ناستل. صاحب د ټولې کنډرې جايزه واخيسته او بيا راغی د کنډرې په ټټۍ ورننوت ، همغلته يې پکې واړول او خپل حاجت يې پوره کړ. لږه شی‌به وروسته څه پرس‌ی‌دلي خلك چې د شکلونو نه غله ښکارېدل په کنډررااننوتل او په کنډر کې يې ځانونه يو خوا بل خوا ځای کړل. په دې کې يو بل شخص چې څه خړې شان جامې يې اغوستې وې او د واسکټ په ج‌ی‌ب کې يې درې ځلور کتابونه منډلي وو اوپه خوله يې يوه ترانه زمزمه کوله کنډرې ته داخل شو. هغه لومړی اوتر اوتر وليدل اوبيا راغی د يو متروك کوهي د سر تيږه يې ليرې کړه. لاندې څه ګورې چې لغړ ولس د لوږې د لاسه په يو بل خولې لګولي دي او د کوکو او چغو يو قيامت جوړ دی.

دې سړي چې دا حالت وليده نو دواسکټ د جيب نه يې دوه درې کتابونه لاندې وغورځول او په کوهي يې بيرته تيږه ک‌ی‌ښوده. په دې وخت کې د کنډر نه بهر د جوش نه ډك مستانه آوازونه واورېدل شول او دهرې لورې نه د ځوانانو يو بهير کنډرې ته داخل شو. دا د کنډرې نوی نسل و چې د کنډرې نه دباندې رالوی شوی و. د دوی جامې تقريباً يو شی وې. خو دومره وه چې د خبرو کولوپه وخت به هر يو خوله په بدل انداز کې خوزوله. دوی لا په دې خوشحالۍ کې وو چې د کنډرې په وران ويجاړ حالت يې نظر شو. د هغوی په خوله يو دم د چپ مهر ولګ‌ی‌ده اوخولې يې وازې پاتې شوې. هغوی ډېر زر پوه شول چې د دوی د بدن او د دوی د خاورې ترمنځ څومره فرق دی.

د ډېر سوچ نه پس هغوی راټول شو اوپه شريکه يې يو يادداشت وليکه چې د کنډرې آبادي يې د سر ټکي و. هغوی په يادداشت غور کولو چې په دې کې يې د کنډرې په يو کونج کې په يو درويش منصبه سړي سترګې ولګ‌ی‌دې چې په ذکر اذکار مشغول و . دوی چې هغه وليده نو خوا ته يې ورغله او په مؤدبانه لهجه يې وويل: "محترمه! ......زمونږ يو حاجت دی ".هغه غاړه تازه کړه او د جاينماز د لاندې نه يې يو پرقېدلی چاقو راوويست او ګوياشو: "زما هم يو حاجت دی او ستاسې هم ـــــــ راځئ چې په هغه ټټۍ حمله وکړو. ستاسې حاجت به پکې هم پوره شي او زما هم."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوانانو چې دده چاقو ولیده نو دالاره یې خوښه نه شوه. له هغه ځایه چې راستانه شول نو سترګې یې د کوهي په غاړه په ناست سړي ولګېدې. دوی ټول هغه ته ورغله او په شریکه یې ورته یادداشت وړاندې کړ.هغه سړي یادداشت واړولو راواړولو او ویې ویل: "تاسې آخر څه وایې؟". دوی وویل: "صاحبه!_____ زمونږ یو حاجت دی او هغه دا چې مونږ ددې کنډرې آبادي غواړو". هغه سړي لومړی د لاوډ سپیکرونو اعلانونو ته د ددوی توجه واړوله او بیا یې د جېب نه څه رساله مجله راوویسته اوچپه یې مخې ته ونیوه. لږه شېبه یې سروخوځولو او بیا یې وویل: "باالکل زما هم همدامرام دی. د کنډرې آبادي زمونږ آبادي ده. او زمونږ آبادي ستاسې آبادي ده. یعني دکنډرې آبادي د ټولو شریك حاجت دی. او تاسو خو پوهېږئ چې حاجت روا هغه ټټی ده. اودا حاجت به مونږ ، تاسې او په دې کوهي کې پروت باشعوره ولس په شریکه د صاحبِ ټټی نه پوره کوو."

ځوانانو چې د دانایي دا انتهاولیده نو له ده نه هم روان شو. لږ مخکې چې لاړل نو سترګې یې په هغه کرښه ولګېدې.هغوی څه شېبه کرښې ته ولیدل او بیا په کرښه ورواوړېدل. څه ګوري چې هاخوا د درې کسانو د ناستې ځایونه دي او ترمنځ یې ډېر کاغذونه له نقشو سره ګډوډ پراته دي.

په کاغذونو بېلابېل عنوانات لیکل شوي وو. خو د ټولو مجموعي نکته دا وه چې کرښه راښکونکو غوښتل چې په څه نه څه شکل دکنډرې قطبي خوا له کنډرې نه بیله کړي. وجه یې دا ښودلې وه چې زمونږ یې په کنډره څه. مونږ خو مېلمانه خلك یو زور یې بل چا ته رسي.

په ځوانانو چې د سوچ دا نوې زاویه روښانه شوه نو زړونه یې ودرزېدل او په یادداشت کې یې د څو نکاتو اضافه وکړه او په یوه صلاح راغله او د ټټی مخې ته ودرېدل. هغوی چې ټټی ته سر ښکاره کړ ، څه ګوري چې هغه درې مېلمانه او همغه بد نامِ زمانه سره د صاحبِ ټټی سره یو ځای د دومره پیسو په منځ کې ناست دي چې څه حد یې نه و.

دوی په دې سوچ کې شو چې آخر دابېلتون خوښي او سورمخي کوم حاجت ټټی ته راوستي دي. هغوی په خپلو کې څه خبرې هم کولې خو دوی برې پوه نه شو. لنډه دا چې دوی فیصله حتمي کړه او یادداشت یې دننه ولېږه ، لږه شېبه پس د ټټی دروازه خلاصه شوه او یو پرسېدلی بریف لېس بهر ته وغورځېده.

د کنډرې په دېوالونو راځوړندولاوډ سپیکرونو په زوره زوره چغې وهلې: "دا کنډره به آبادېږي ، دا به کور لېږي. ددې ټول استوګن به بېرته راځي. دلته به ډېر زر وروري ،خوشحالي ، ترقي او پوهه بیرته راشي". خو د کنډرې په منځ کې ولاړ حیران و پرېشان نسل تر اوسه په دې پوه نه شو چې دا کنډره به آبادېږي او که نیم پرېوتي دېوالونه به یې نور هم پرېوځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعليم ښه شی دی

لاندې څلور واقعات ولولئ او د تعليم د اهميت نه خبر شئ:

(۱) نوم: صنوبر خان

جنس: نارينه

عمر:۳۵ کاله

تعليم: مکتب او مدرسه يې نه ده ليدلې.

(۲) نوم: زرلښته

جنس: زنانه

عمر: ۳۰ کاله

تعليم: ۶ پاس

خبر: پرون د دوی په کور کې غټه لانجه وه. صنوبرخان په زرلښته يو لاس مات کړ. ګاونډيانو ډاکټر ته بوتله.

تحقيق: مونږ چې کله تحقيق وکړ نو معلومه شوه چې د دوی يوه لور ناروغه وه. دواړو زړې نسخې را اخيستې وې. صنوبر به يوه يوه نسخه را ا خيسته او زرلښتې به دا مهرباني کوله چې د ډاکټر نوم به يې لوسته. دې وخت کې د صنوبر نه نسخې ګډې وډې شوې او دويم ځلې يې بيا د هغې مخې ته ونيوې. په دې واقعه زرلښته سره شوه او په يو شنګ پورته شوه او په بې اعتنايی سره يې ميړه ته څه ناموزون الفاظ وويشتل. صنوبر چې د ښځې پاره ناڅاپه په لوړيدو وليده نو د ترماميټر يو لاس يې مات کړ.

(۱) نوم: باران خان

جنس: نارينه

عمر:۵۵ کاله

تعليم: تعليم نه لري.

(۲) نوم: بلورۍ

جنس: زنانه

عمر: ۴۰ کاله

تعليم: تعليم يې نه دی کړی

خبر: خير خيريت د ی قلاره قلاري ده.

تحقيق:غالباً دده نوم بهرام خان دی خو په غلطۍ سره باران مشهور شوی دی. خلك ورته بارانی ماما وايي. خو دلته د لفظ د تقدس په خاطر باران خان ليکل شوی دی. غټه خبره داده چې د ښځې يې په نوم څه اعتراض نشته او نه دده په ګډه وډه مونډۍ ږيره کې لا د بلورۍ چارګل نښتی دی. د جمعې په ورځ چې ولامبي او سر ږمنځ کړي نو بلورۍ ته د اختر ورځ رايداه شي. دغه شان هر ماذيګر چې باران د فروټو ريږه د بل په دکان کې ودروي او پاتې نيمې روغې نيمې ورستې منې په لفافه کې واچوي او د کور په سرحدونو کې داخل شي نو بلورۍ ته داسې ښکاره شي لکه چې ټول کاينات راغی. او چې بلورۍ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله کړه خوله مسکا راولي نو د باران زړه د ډکو ګورو وریځو په شان په تخنیدو شي او په شرق شرق د وریدو لیواله شي.

(۱) نوم: محمد انور خان
جنس: نارینه
عمر: ۴۵ کاله
تعلیم: د یونیورسټي آف میساچوسټس نه یې په فلسفه او عمرانیاتو کې ډاکټري اخیستې ده. اوس د UNO لخوا په هغه ټیم کې شامل دی چې د نړۍ د تهذیبي زوال د عواملو په موندلو کار کوي. د تهذیب او کلچر ترمنځ د تفاوت او رشتې په هکله یې یو کتاب چاپ شوی دی. شاعري یې کمزورې ده.
(۲) نوم: جان بي بي
جنس: زنانه
عمر: ۴۰ کاله
تعلیم: تعلیم یې نه دی لیدلی.
خبر: څه خبر نشته.
تحقیق: زه چې کله دده شاعري ګورم نو سوچ کوم چې دا شونډې او زلفې د جان بي بي یادوي او که په خپل ټیم کې د کومې تعلیم زېلې پې‌غلې. د حیرانۍ ځای دادی چې دا آسمان او ځمکه څنګه سره غاړه وتلي دي او ترمنځ یې کوم یګ بینګ څنګه نه رامنځته کېږي. جان بي بي چې د مور کور ته لاړه شي نو د میړونو د صفت په ټولي کې ددې وینا وي."هغه زمونږ سړی خو چې کله په کور وي نو ټوله ورځ د کتابونو نه تاو وي. چې ده په دې کتابونو کې څه شی لیدلی سرخوږلی. یو کتاب به یې لا خلاص کړی نه وي چې بل به راواخلي. ډیرو کتابونو ته په یو ځل ګوري."
جان بي بي د میړه د لر او بر نه خبره نه وه چې ناست په کور دی او نظر یې په ټوله دنیا دی. ګویا جان بي بي هغه خړه پړه آیینه ده چې د میړه د پرمختګ یا په شاتګ هیڅ انځور پکې نه منعکس کېږي. ..... د خدای ورکړه ده.
(۱) نوم: جهانزیب
جنس: نارینه
عمر: ۲۸ کاله
تعلیم: ۸ پاس.
(۲) نوم: جهان آرا
جنس: زنانه
عمر: ۳۴ کاله
تعلیم: ۱۲ پاس
خبر: جهان آرا جهانزیب په اوله میاشت طلاق کړ اوس یې د زوی په سر لانجه ده.
تحقیق: واقعه داسې ده چې جهان آرا بنت عمرشاه چې معقول شکل و صورت لري ډیرې مرکې مسترد کړي او ډیرو خلکو ته یې لفټ نه دی ورکړی. حال دا چې ددې د درجې برابر خلك خو شا او خوا په

Pukhto.Net

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلو دلو پراته وو. خو دې خدای خبر کوم بهرام گور د آرمان په هنداره کې ليدلی و. الغرض اوس د مرکو راتګ بند شوی او پلار د صلاح مشورې نه بغير جهانزيب ولد شاه نواز ته ورکړې. نتيجه دا راووته چې جهان آرا د دوه شپو د غويمنڼ نه پس په عدالت کې درخواست وکړ او طلاق يې حاصل کړ او دغه شان يې د جهانزيب هني مون په بلډې مون بدل کړ. اوس اته نهه مياشتې تيرې شوي او د جهان آرا زوی پيدا شوی. جهان آرا وايي دا د جهانزيب زوی دی نفقه دې راول‌ی‌ړي. جهانزيب وايي چې زما پراسيسر دومره ت‌ی‌ز نه دی چې زوی به راوړم او نه دده کوم ځای ماته دی چې زه يې نفقه درولېږم. زمونږ خو په ټول نسل کې شنې سترګې او پلن تندی نه دی نصيب شوی نو دا صاحب د کومې خوا نه زما زوی شو.... لانجه اوس هم روانه ده.

د پورته واقعاتو نه معلومه شوه چې تعليم واقعي ډېر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالاب

زما د دفتر په لاره کي يو تالاب دی. د څو ورځوراهيسي د هغې اوبه وچي شوي او ماهيان پکي مري. زه نن هلته څه شيبه ودريدم او د مړه کيدونکو ماهيانو نظاره مې وکړه. کوم چي مړه شوي وو نو د هغوی سپينو بدنونو د تالاب د تورو اوبو مخ روښانه کړی و او کوم چي مړه کيدل نو دهغوی د بسمل حالت حرکتونو د تالاب په اوبو کي د ژوند شور پيدا کړی و. ما د تالاب په غاړه د غزې په اوسني حالت ډير وژړل او کولمو مې د خپل ښتانه په غم درد شروع کړ. ما احساس کړه چي دلته ژوند څومره تريخ دی او چاپيرچل زموږ د ورو بچورو له پاره څومره تور دی. زه چي روان شوم نو زما لاسونه او پښي هم خوځيدل او شاوخوا ته يې زما د وجود احساس ورکاوۀ.
۲

په تالاب کي مي نن عجيبه ننداره وليده. ژونديو ماهيانو د مړو په جسدونو خولي لګولي وې او هر يود خپلې خيټې د ډکولو په غم کي و. داسې ښوک نه وو چي دوی ته يې د لاش د حرمت په هکله يادونه کړې وی او يايې د حلال حرام تميز ورپه ياد کړی وی. ما وليدل چي تالاب ته ډير غلاظت او د مختلفو کورونو ګندګي هم وراچول شوی وه چي هغې هم د اوبو په مشکلاتو کي اضافه کړي وه او خامخا به د کوم ماشوم ذهنه سړي کار و. نن د تالاب داوبو نه بدبويي راخته او چا نه شو کولی چي هلته ډير ودريږي نو ځکه خو زه روان شوم.ددې خبري معلومول ګران وو چي دا تعفن د مړو شوو ماهيانو د بدنونو دی او که د حمله آورو د بد عمل نتيجه!!!
۳

نن چي زه دفترته په لاره وم نو حيران وم چي څنګه به د تالاب نظاره کوم. په چا کي چي لږ هم زړه وي نو د ماهيانو دې حالت ته نه شي کتلی چي ټولو خولې د اوبو سرته راويستلي وي او د اکسيجن د لاسته راوړو له پاره مشکله لاره اختياروي. ټول داسې ښکاري لکه امريکې چي د اختر په ورځ صدام راځوړند کړی وي او خپل ټول حسابونه يې برابر کړي وي.
ما د جيب نه هغه دوا راوويسته او تالاب ته مې واچوله چي ماهيان وژني او بيا يې خلک رانيسي. زه خوشحاله شوم چي څه دوی مې د ددې عذاب نه خلاص کړل او ځان ته مې ددې ثواب مبارکي وويله. هوبهو داسې لکه ددنيا ملکونه چي نعرې وهي چې افغانان د مشکلاتو نه راوباسي او ددې سيمې خلکو ته نجات ورکوي.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان نما

عبدل غوټه راواخیسته. چې خلاصه یې کړه ، روپۍ وې پکې ښه ډېرې. سترګې یې وځلېدې ، پښې یې سستې شوې ، لاره یې بدله کړه او تېز تېز روان شو او بیا به خدای خبر شه دا د چابرکت و چې تر کوره یې راورسولې. په خپل کور لکه د غشي ورننوت ، ښځه یې د لاس نه ونیوه او کوټې ته یې په ځان پسې راښکله. ښځې یې چې پیسې ولیدې نو په مړ وجود کې یې ساه پیدا شوه. دواړو ښه ډېره شېبه روپۍ په لاسو کې واړولې راواړلې. بیا عبدل روپۍ د کوټې په یو کونج کې ښخې کړې او ښځې یې د کوټې په دروازه کې پهره کوله.

نن ورځ هسې په عبدل پورې ښه شوه ، ګنې دهغه ژوند خو د عبدالجبار د غلامۍ نه عبارت و. مزدوران به ښه په کار لګیا وو ، هر یو به د ځان او جهان نه بې پروا لکه مشین چلېدۀ خو بیا به هم د عبدالجبار د بدوردو نه نه بچ کېدل.

هغه به چې د دروازې په شنګ کې ودرېده ، څېره به یې راوویسته او تندر تندر خبرې به یې شروع کړې نو د دوی لاسونه به تېز شو او پښې به یې په ډېرو منډو وپړسېدې.

عبدل چې بس ته پورته شو نو کلینر شاته دیکه کړ او یوې ښکلې جوړې ته یې لاره ورکړه. عبدل چې د جینۍ ښکاره اندامونه او چست لباس ولیده نو سترګې یې ټیټې کړې. غټو خلکو ته لیدل هسې هم څه ښه خبره نه ده.

عبدل چې د بس په وروستي سیټ کښېناست نوسترګې یې یو ځل بیا په هغه جوړه ولګېدې. د هغوی ښویه متې او روښانه مخونه یې چې ولیدل نو په لومړي ځل یې په زړه کې باربار دا خواهش تیر شو چې کاش!...... دده ژوند هم دغه رنګ وی. د افسوس خبره خو دا وه چې عبدل نه خو په ټول عمر کې چرته داسې لباس اغوستی و ، نه یې قد قامت دومره شاندار و او نه یې آواز دومره دروند و. تر دې چې ددغه انسان نما مخلوق د اوسېدنې د ځای په هکله یې هم څه واضحه تصور نه شو کولی.

عبدل چې کور ته راورسېده نو بو ځل بیایې ذهن پرېشانوونکو خیالاتو ونیو. د هغه سترګو ته به بار بار عبدالجبار او په بس کې ناسته جوړه رامخې ته کېدل او د خپل استطاعت نه بهر به یې سوچونه کول. داسې خلك هغه د لارې په سر هم لیدلي وو او د ښائسته او ښکلو موټرو د شیشو دننه یې پرې هم سترګې لګېدلې وې. هغه ته دغه رنګه خلك د انسانانو نه پورته یوه داسې طبقه ښکارېده چې هیڅ ډول غم او پرېشاني نه لري او نسل په نسل اعلٰی پیدا کېږي. ځکه خو یې په ځان پښه اېښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د خپل حالت نه يې ګيله نه کوله. خو نن خدای خبر ولې د هغه زړه را ډک شو او په ډېر شدت يې د ښه ژوند تمنا وکړه.

نن ټوله ورځ هغه د عجيبه شان ذهني کشمکش ښکار و. کار به يې هم کولو او خپل حالت ته هم فکر وړی و. د هغه په ذهن کې هسې داخبره ناسته وه چې دده سره چې څه کېږي ښه نه کېږي. هغه به چې هره خښته راپورته کوله نو زړه به يې غوښتل چې د عبدالجبار په سر يې وروولي.

د چای په وقفه کې مزدورانو عبدالجبار ته د نوې جوړې مبارکي ورکړه:

"-خير دي وي ....دا بهرنی پيس دی ، ورور مې راستولی دی........ خو تاسې خپل کار کوئ. اخوا دېخوا ډېرمه ګورئ ..... پيسې درکوم څه سوال خو درته نه کوم."

عبدالجبارد زمري په شان وغړمبېد.

دعبدالجبار يو يو لفظ د عبدل په مزغو کې څړيکې وکړې. ورځ تېره شوه ماذيګر چې کور ته روان شو نو د څه مزل وروسته يې په لاره کې يوه غوټه وليده. عبدل غوټه راواخيسته.چې خلاصه يې کړه ، روپۍ وې پکې ښه ډېرې. سترګې يې وځلېدې ، پښې يې سستې شوې ، لاره يې بدله کړه او تېز تېز روان شو او بيا به خدای خبر شه دا د چا برکت و چې تر کوره يې راورسولې. په خپل کور لکه د غشي ورننوت ، ښځه يې د لاس نه ونيوه او کوټې ته يې په ځان پسې راښکله. ښځې يې چې پيسې وليدې نو په مړ وجود کې يې ساه پيدا شوه. دواړو ښه ډېره شېبه روپۍ په لاسو کې واړولې راواړلې. بيا عبدل روپۍ د کوټې په يو کونج کې ښخې کړې او ښځې يې د کوټې په دروازه کې پهره کوله.

بيا نو لږې ورځې هم نه وې تېرې شوې چې دعبدل نوم په عبدالقهار بدل شو او ځانته يې په ښار کې د بنګلې د پاره ځمکه واخيسته او مزدوران يې پرې واچول. عبدالقهار به هره ورځ د کار ليدلو ته راته. يوه ورځ چې دخپل شېورلېټ نه کوز شو نو په يو خاص انداز راغی او د دروازې په خوا کې ودرېد ، څېټه يې راوويسته او په بدوردو يې شروع وکړه. مزدروانو چې د دروازې په لور وکتل نو دکړو سولېدلو ښو او ګردجنو سترګو په وړاندې يې يو لوړ دړنګ انسان نما مخلوق ولاړ و____________
هغه چې نسل په نسل اعلی پيدا کېږي او هيڅ ډول غم او پريشاني نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاروبار

د شپې ټيك دولس بجې يو يخ وجود په څمکه راپرېوته او بل ګرم وجود ترې مخ واړولو او روان شو. بله خوا ډېر لاتعداده وجودونه د کورونو نه راووتل او دېخوا يې رامندې کړې.......

قاتل چې خلك وليدل نو سمدستي په يو لويدلي قبر کې پټ شو. دې وخت کې پوليس هم راورسېدل او د رارسېدو سره سم په هدېره ورننوتل او په څو شېبو کې يې قاتل ګرفتار کړ.

د اوږې اوږدې ورځې وې ، خلکو به چې د تولې ورځې ګرمي وګاللۀ نو د شپې به داسې وغزېدل چې دنيا به ورانېده نو غږ به چا نه اورېده. په همدې شپو کې د زېړي ګل د کور غلا وشوه او داسې وشوه چې په لږ وخت کې سوال ته کښېناست او بدې ورځې يې شروع شوې.

يوه ورځ پرې د احمد ميا صېب زړه خوږ شو ، ورته ويې ويل:"خپل مې يې ، زړه مې دربانديې خوږېږي. راځه چې يو چل درته وښايم دا ګوذاره به دې لږه روانه شي ".

احمد ميا زياړي ګل کور ته د ځان سره بوتلو او څه ضروري طريقې مريقې يې ورته وښودلې. بله ورځ سحر چې خلك د کورونو نه راووتل ، نو په هر دېوال يې په يو اشتهار سترګې ولګېدې:

روحاني علاج

عامل سيّد زېړي شاه بابا

د هر قسمه سحر و جادو وغېره شرطيه علاج

بيا نو لږې ورځې هم نه وې تېرې چې په زېړي شاه خلك رامات شول. زېړي شاه به د کور په يوه سکلې کوټه کې ناست و ، اوږدې تسپې به يې په لاس کې وې. او د ږيرې نه به يې د عودو او مشکو ګډې وډې خوشبويي ګانې په هوا کې خورېدې. له زېړي شاه سره د هرې ناروغۍ علاج موجود و. د کېنسر ، پښتورګو درد ، رسولۍ ، زېړي ، بې اولادۍ او ناکامه عشق د پاره به هغه تعويذونه راويستل او څاښتونه به يې ليکل. لومړی خو د هغه په تعويذونو د چا باور نه راته ، خو کله چې خلکو وليدل چې هغه ورسره پخپله ځي او تعويذونه راوباسي نو عالَم په راچلېدلو شو او په زېړي شاه د روپيو باران جوړ شو.

زېړي شاه به د هر ناروغ سره پخپله تلو او کومه هديره به يې چې ورته ښودلې وه ، په هغې کې به يوې خواته کښېناست او مراقبه به شو. دم دعا به چې وشوه نو يوې خواته به روان شو. په يوه قبر به يې لاس کېښوده او يو ځای به يې په کې په نخښه کړ. د ناروغ سره راغلو کسانو به چې هغه ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوسپره نو یو تعویذ به یې ترېنه برآمد کړ چې د ډېرو ګڼو وډو کرښو نه به ډك و او ستنې به په کې ټومبل شوې وې. زیړي شاه به بیا مراقبه شو او د مراقبې نه وروسته به یې په بل قبر لاس کېښوده. د هغه نه به هم یو تعویذ راوویستل شو.

د زیړي شاه په مریضانو کې ډېر تعداد د ښځو و چې خپلو خواښې ګانو ، یوورګانو او انګورګانو به برې تعویذونه کړي وو.

د زیړي شاه کاروبار ښه په ترقۍ کې شو.تر دې چې خلکو د شاه او خوا نور سیدان او پیران برېښودل او په ده رامات شول. احمد میا چې دا حال ولیده نو د یو ځنګل دې بل زمري ته یې خره کړه.

یوه شپه په داسې حال کې چې زیړي شاه د لاندې کلي په لویه هدیره کې په قبرونو کې تعویذونه ښخول او د نخښې د پاره به یې برې توره تیره کېښوده ، احمد میا ورته په کوېرۍ تمانچه کېښوده او چې څو زیړي شاه ځان خوځولو..... ګولۍ یې د سر نه ووتې.

Pukhto.Net پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library